แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2568-70

อุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป

ธันวาคม 2567

วิจัยกรุงศรี

ผู้เขียน

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส

Chaiwat.sowcharoensuk@krungsri.com

+662 296 2000 Ext. 50880

krungsri Research

เครือ MUFG หนึ่งใน สถาบันการเงินที่ใหญ่ที่สุดของโลก

Subscribe Us

สมัครสมาชิกวิจัยกรุงศรี...

krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เนื้อหาและข้อมูลใดๆ ทั้งหมดที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ หากมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวิจัยกรุงศรี ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดๆ เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สำเนา หรือดัดแปลงแก่บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากวิจัยกรุงศรี รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อหรือควรเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม วิจัยกรุงศรีไม่อาจรับรองความครบถ้วนสมบูรณ์หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว อีกทั้งไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงหรือทางอ้อมจากการใช้รายงานฉบับนี้หรือเนื้อหาในรายงานฉบับนี้ ข้อมูล ความคิดเห็น และการประมาณการที่ปรากฏในรายงานนี้ถือเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ ความคิดเห็นในรายงานฉบับนี้เป็นไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน ณ วันที่มีการเผยแพร่รายงาน วิจัยกรุงศรีขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงโดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

EXECUTIVE SUMMARY

อุตสาหกรรมยางพาราโดยรวมปี 2568-2570 มีทิศทางขยายตัวทั้งด้านผลผลิตและความต้องการใช้ โดยผลผลิตมีแนวโน้มขยายตัวจากผลของปรากฏการณ์ La Niña ที่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มผลผลิต การขยายพื้นที่เพาะปลูก และการดูแลบำรุงรักษาของเกษตรกรเพื่อเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตจากราคาที่จูงใจ ขณะที่อุปทานโลกจากอินโดนีเซียและมาเลเซียยังกลับมาไม่เต็มที่จากปัญหาขาดแคลนแรงงานและปัญหาโรคใบร่วงยางพารา ส่วนปริมาณจำหน่ายในประเทศและส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปัจจัยหนุนของความต้องการใช้ยางในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ และล้อยาง ตามภาวะฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ การลงทุน และการท่องเที่ยวในและต่างประเทศ 2) ภาคก่อสร้างจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีแนวโน้มเร่งตัวมากขึ้น และ 3) ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ โดยเฉพาะถุงมือยาง ตามการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุและความเสี่ยงต่อโรคอุบัติใหม่ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้อีกเป็นระยะ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมยางพารายังมีความเสี่ยงทั้งด้านการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งใน CLMV ที่มีแนวโน้มขยายส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้น หลังจีนเข้าไปขยายการลงทุนเพาะปลูก และมาตรการกีดกันการค้าระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) ที่มีแนวโน้มเข้มงวดมากขึ้น

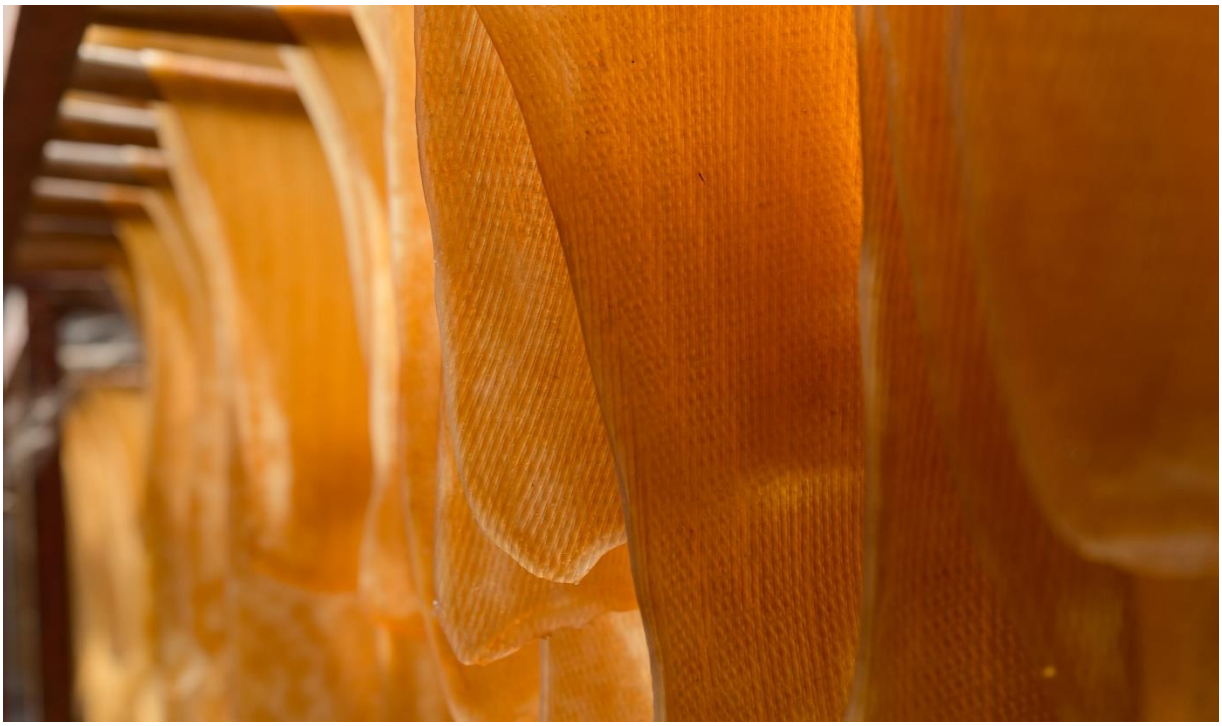
มุมมองวิจัยกรุงศรี

ในช่วงปี 2568-2570 ผลประกอบการของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางโดยรวมมีแนวโน้มกระเตื้องขึ้น แต่อาจเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากประเทศเพื่อนบ้านที่เริ่มมีผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น มาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี และปัญหาความไม่แน่นอนด้านผลผลิต

- **เกษตรกรสวนยาง : รายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** ตามผลผลิตที่คาดว่าจะเพิ่มมากขึ้นจากภูมิอากาศที่เอื้ออำนวย แม้ว่าระดับราคาอาจมีทิศทางปรับลดลง แต่คาดว่าจะลดลงในอัตราเล็กน้อย จากแรงหนุนของความต้องการในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่มีแนวโน้มขยายตัว อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังมีความเสี่ยงด้านอุปทานจากต้นทุนเพาะปลูกโดยเฉพาะต้นทุนแรงงาน และราคาปุ๋ยที่ยังทรงตัวสูง รวมถึงต้นทุนบริหารจัดการโรคใบร่วงยางพาราที่ยังมีโอกาสเกิดขึ้นเป็นระยะ อาจมีผลต่อความสามารถในการทำกำไร
- **ผู้ค้ายางพารา : รายได้มีแนวโน้มไม่แน่นอน** เนื่องจากช่องทางการตลาดแคบลง โดยโรงงานอุตสาหกรรมมีแนวโน้มรับซื้อผลผลิตยางพาราโดยตรงจากเกษตรกร ตลาดกลาง หรือสหกรณ์มากขึ้น อีกทั้งผู้ค้าอาจได้รับผลกระทบจากการที่ผู้ประกอบการจีนเข้ามาติดต่อรับซื้อยางพาราจากกลุ่มเกษตรกรของไทยโดยตรง ซึ่งเป็นการตัดห่วงโซ่วัตถุดิบของพ่อค้าไทย รวมถึงการเปลี่ยนตลาดนำเข้าโดยเฉพาะจีนที่หันไปนำเข้าจากกลุ่มประเทศ CLMV มากขึ้น

- **ผู้ผลิตยางพาราขั้นกลาง : รายได้มีแนวโน้มขยายตัวแต่ในอัตราไม่สูงนัก** โดย
  - *ผู้ผลิตยางแผ่น (Ribbed smoked sheet: RSS) และยางแท่ง (Technically specified rubber: TSR):* ผลประกอบการมีแนวโน้มฟื้นตัวจากความต้องการนำเข้าของจีน และยุโรป ตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ ล้อรถยนต์ และรถไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการอาจเผชิญการแข่งขันจากคู่แข่งโดยเฉพาะ CLMV ที่คาดว่าจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น
  - *ผู้ผลิตน้ำยางข้น (Concentrated latex):* ผลประกอบการมีโอกาสเติบโตตามทิศทางความต้องการของอุตสาหกรรมขั้นปลาย โดยเฉพาะถุงมือยาง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ แต่ยังต้องเผชิญความเสี่ยงจากกำลังการผลิตส่วนเกินจากการเร่งขยายกำลังการผลิตในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดโรค COVID-19 เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา
  - *ผู้ผลิตยางคอมพาวด์ (Compound Rubber) และยางผสม (Mixed Rubber):* ผลประกอบการมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นตามความต้องการในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนจากประเทศจีนโดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า รวมถึงการฟื้นตัวของภาคการผลิตในประเทศคู่ค้าสำคัญ (อาทิ มาเลเซีย อินเดีย สหรัฐฯ ยุโรป)

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการผู้ผลิตยางพาราขั้นกลางอาจเผชิญภาวะต้นทุนที่ยังสูง โดยเฉพาะจากสารเคมีและยางสังเคราะห์ที่ใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตตามทิศทางราคาน้ำมัน ภายใต้สถานการณ์ความตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์ ประกอบกับจีนขยายการลงทุนผลิตยางพารามากขึ้นทั้งต้นน้ำและกลางน้ำ อาจเป็นข้อจำกัดของการขยายตัวในการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราของไทย

ข้อมูลพื้นฐาน

ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมยางพาราไทย ประกอบด้วย 1) **อุตสาหกรรมขั้นต้น** (Upstream rubber industry) หมายถึงเกษตรกรสวนยาง ซึ่งเป็นผู้ปลูกยางพารา (Natural rubber) กรีดน้ำยางสด และบางรายมีการแปรรูปยางเบื้องต้นในรูปของยางแห้ง (อาทิ ยางก้อนถ้วย เศษยาง ยางแผ่นดิบ ยางเครพ[1/]) ซึ่งผลผลิตยางขั้นต้นเกือบทั้งหมดของไทยใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมยางพาราขั้นกลางในประเทศ 2) **อุตสาหกรรมขั้นกลาง หรืออุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป** (Intermediate rubber industry) เป็นการนำผลผลิตยางขั้นต้นจากเกษตรกร[2/] มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางขั้นกลาง อาทิ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางคอมพาวด์ ยางผสม ยางสกิม ที่มีลักษณะและคุณสมบัติเหมาะสำหรับเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นปลาย และ 3) **อุตสาหกรรมขั้นปลาย หรืออุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง** (Downstream rubber industry) อาทิ ยางรถยนต์ ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย ยางยืด เป็นต้น โดยในการผลิตยางขั้นปลายบางประเภทอาจใช้ยางสังเคราะห์ (Synthetic rubber: SR) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี[3/] เป็นวัตถุดิบร่วมเพื่อให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นปลายแต่ละประเภท

Figure 1: Intermediate Rubber Products

Source: Sritrang, Vonbundit, Siamnavakam, North East Rubber, Krungsri Research

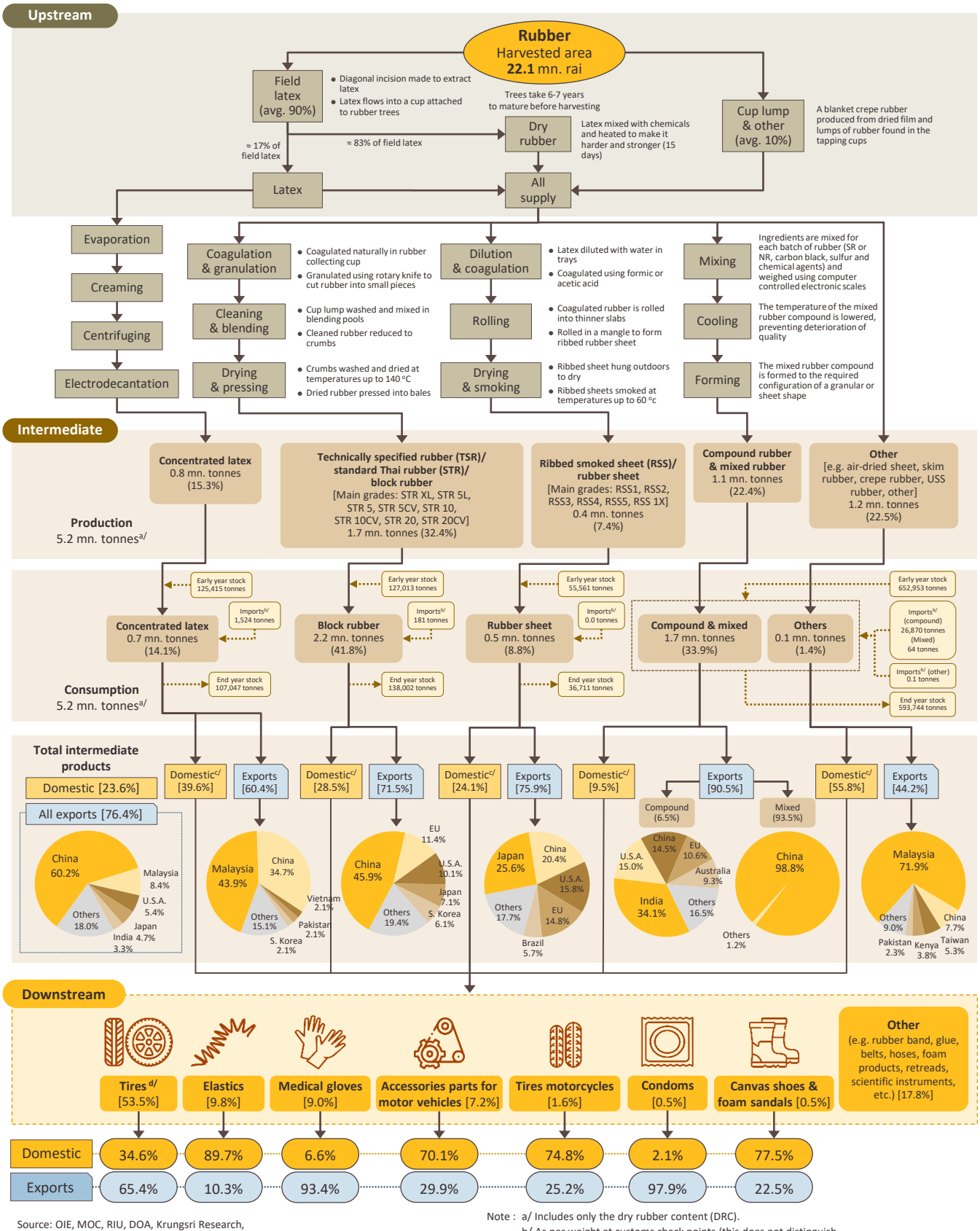
ผลผลิตยางขั้นกลางของไทยส่วนใหญ่ส่งออกเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นปลายในต่างประเทศ (สัดส่วนส่งออก 76.4% ของผลิตภัณฑ์ยางขั้นกลางทั้งหมด ข้อมูล ณ ปี 2566) โดยตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ จีน (สัดส่วน 60.2% ของปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางขั้นกลางทั้งหมด) มาเลเซีย (8.4%) สหรัฐอเมริกา (5.4%) ญี่ปุ่น (4.7%) และ อินเดีย (3.3%) **ส่วนผลผลิตที่เหลือ (สัดส่วน 23.6%) ถูกนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นปลายภายในประเทศ** โดยใช้ในอุตสาหกรรมยางรถยนต์เป็นหลัก (สัดส่วน 53.5% ของความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางทั้งหมดในประเทศ) รองลงมา คือ ยางยืด (9.8%) ถุงมือยางทางการแพทย์ (9.0%) และอื่นๆ อาทิ อะไหล่ยานยนต์ ถุงยางอนามัย ท่อยาง ยางรัด เป็นต้น (Box 1)

1/ ยางเครพ (Crepe rubber) เป็นการนำยางก้อนถ้วยและเศษยางมาทำความสะอาดและรีดเป็นแผ่น แล้วนำไปผึ่งแห้ง หรืออบแห้งด้วยลมร้อน ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่เป็นยางเครพสีน้ำตาล (Brown crepe rubber) ทั้งนี้ การแปรรูปยางของกลุ่มเกษตรกรสวนยางในลักษณะนี้ยังคงอยู่ในภาคใต้เป็นหลักแต่เริ่มมีมากขึ้นในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ

2/ เกษตรกรสวนยางอาจขายผ่านพ่อค้าคนกลางหรือขายตรงให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลาง

3/ ในการผลิตยางสังเคราะห์มีสารตั้งต้นที่สำคัญ คือ บิวทาไดอีน (Butadiene) ซึ่งเป็นผลผลิตจากน้ำมัน ทั้งนี้ ประเภทยางสังเคราะห์ที่สำคัญ ได้แก่ Styrene Butadiene Rubber (SBR), Butadiene Rubber (BR), Ethylene Propylene-diene Rubber (EPDM), Nitrile Butadiene Rubber (NBR) Chloroprene Rubber (CR), Isoprene Rubber (IR), Isobutylene Isoprene Rubber (IIR) และ Styrene Block Copolymer (SBC) เป็นต้น

Box 1: Thai Rubber Supply Chain [2023 Figures]

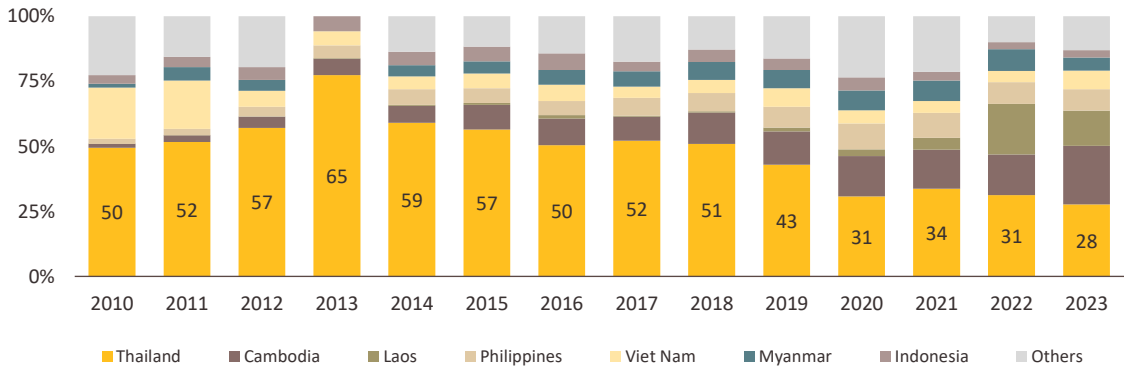
Source: OIE, MOC, RIU, DOA, Krungsri Research,
All icons come from https://thenounproject.com/

Note : a/ Includes only the dry rubber content (DRC).
b/ As per weight at customs check points (this does not distinguish between hard and dried rubber products). Also excludes re-imports.
c/ Excludes stocks and imports.
d/ Tires for trucks, buses, passenger cars, pickup trucks and tractors.

ในปี 2566 อุตสาหกรรมยางพาราขั้นกลางของไทยมีมูลค่าตลาด (รวมส่งออกและใช้ในประเทศ) ประมาณ 252.0 พันล้านบาท[4/] **โดยไทยสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางหลากหลายประเภท** เนื่องจากยางพาราขั้นต้นของไทยส่วนใหญ่เป็นการผลิตน้ำยางพาราสด (Field latex) มีสัดส่วนเฉลี่ย 90% ของผลผลิตยางพาราขั้นต้นทั้งหมด ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบผลิตผลิตภัณฑ์ยางขั้นกลางได้ทุกประเภท ส่วนที่เหลือเป็นยางแห้งโดยผลิตในรูปของยางก้อนถ้วย (Cup lump) รวมถึงเศษยางและขี้ยาง ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ยางขั้นกลางของไทย ประกอบด้วยยางแผ่น ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางคอมพาวด์ยางผสม และอื่นๆ โดยยางแท่งเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางที่ไทยมีปริมาณการผลิตสูงสุด สัดส่วนประมาณ 32.4% ของปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางทั้งหมดของไทย

- **อุตสาหกรรมยางแผ่นรมควัน** (Ribbed smoked sheet: RSS) **ของไทยมีมูลค่าตลาด (รวมส่งออกและใช้ในประเทศ) เพียง** 25.6 **พันล้านบาทในปี** 2566 **เทียบกับ** 132.1 **พันล้านบาทในปี** 2554 หรือลดลงเฉลี่ย -12.8% ต่อปี (CAGR ในช่วงปี 2554-2566) เนื่องจากการเข้ามาแย่งตลาดจากคู่แข่งโดยเฉพาะจากอาเซียน เช่น กัมพูชา ฟิลิปปินส์ เมียนมา เวียดนาม และลาวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ไทยยังครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับหนึ่งของโลกด้วยสัดส่วน 27.8% ของปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันทั้งโลก (ภาพที่ 2) โดยไทยส่งออกยางแผ่นรมควันราว 75.9% ของปริมาณจำหน่ายยางแผ่นรมควันทั้งหมดของไทย มีตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ ญี่ปุ่น สัดส่วน 25.6% ของปริมาณส่งออกยางแผ่นรมควันทั้งหมดของไทย จีน (20.4%) และ สหรัฐฯ (15.8%) (Box 1) ส่วนที่เหลืออีก 24.1% เป็นการจำหน่ายยางแผ่นรมควันเพื่อใช้ภายในประเทศ

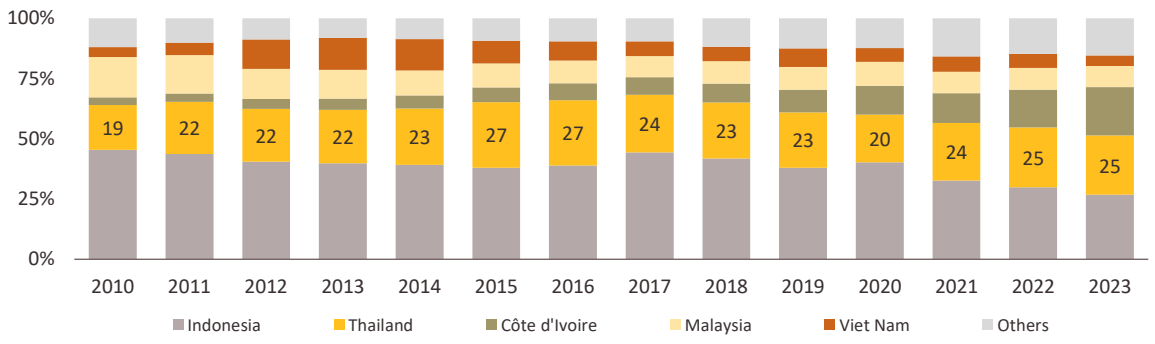
Figure 2: Share of World RSS Exports

Source: Trademap

- **อุตสาหกรรมยางแท่ง** (Technically specified rubber: TSR) **ของไทยมีมูลค่าตลาดประมาณ** 109.0 **พันล้านบาทในปี** 2566 **เน้นส่งออกในสัดส่วนสูงถึง** 71.5% **ของปริมาณจำหน่ายยางแท่งทั้งหมดของไทย** ตลาดส่งออกหลัก คือ จีน สัดส่วน 45.9% ของปริมาณส่งออกยางแท่งของไทย สหภาพยุโรป (11.4%) และ สหรัฐฯ (10.1%) โดยไทยครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับสองของโลก (24.6% ของปริมาณส่งออกยางแท่งทั้งโลก) รองจากอินโดนีเซีย (ภาพที่ 3) ส่วนที่เหลืออีก 28.5% เป็นการจำหน่ายเพื่อใช้ภายในประเทศเกือบทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมยางรถยนต์ (Box 1)

Figure 3: Share of World TSR Exports

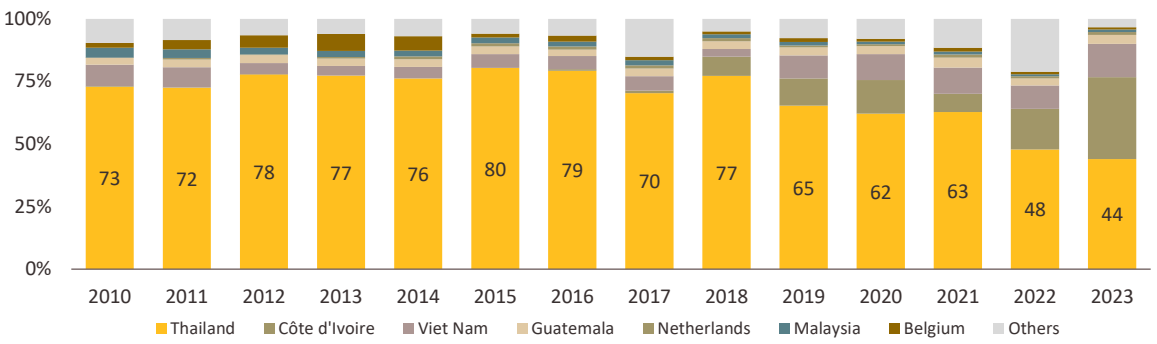

Source: Trademap

4/ ประกอบด้วยยางแผ่น ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางคอมพาวด์ และยางผสม โดยประเมินจากมูลค่าการส่งออกยางพาราและมูลค่ายางพาราที่ใช้ภายในประเทศ

- **อุตสาหกรรมน้ำยางข้น (Concentrated latex) ของไทยมีมูลค่าตลาดประมาณ 38.2 พันล้านบาทในปี 2566 โดยเน้นส่งออกในสัดส่วน 60.4% ของปริมาณจำหน่ายน้ำยางข้นทั้งหมดของไทย** โดยไทยมีส่วนแบ่งตลาดสูงเป็นอันดับหนึ่งของโลกราว 44.0% ของปริมาณการค้าน้ำยางข้นทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งของไทยในตลาดโลกปรับลดลงตั้งแต่ปี 2562 (ภาพที่ 4) จากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้ตลาดในประเทศมีความต้องการใช้น้ำยางข้นมากขึ้นจากเดิมเฉลี่ยที่ 20% ของปริมาณจำหน่ายน้ำยางข้นทั้งหมดของไทย หรือ 1.8-1.9 แสนตัน/ปี ในช่วงปี 2558-2561 มาอยู่ที่ระดับ 24.1-39.6% หรือ 2.2-2.9 แสนตัน/ปี ในปี 2562-2566 ส่วนใหญ่เพื่อนำไปใช้ผลิตผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และถุงมือยางในประเทศ ทำให้ตลาดส่งออกหลักคือมาเลเซียที่มีสัดส่วนถึง 43.9% ของปริมาณส่งออกน้ำยางข้นทั้งหมด และจีน (34.7%) บางส่วนหันมานำเข้าจากเวียดนามทดแทน (Box 1) ทั้งนี้ ความต้องการใช้น้ำยางข้นในอุตสาหกรรมขั้นปลายของตลาดส่งออกส่วนใหญ่มาจากอุตสาหกรรมถุงมือยางและถุงยางอนามัย

Figure 4: Share of World Concentrated Latex Exports

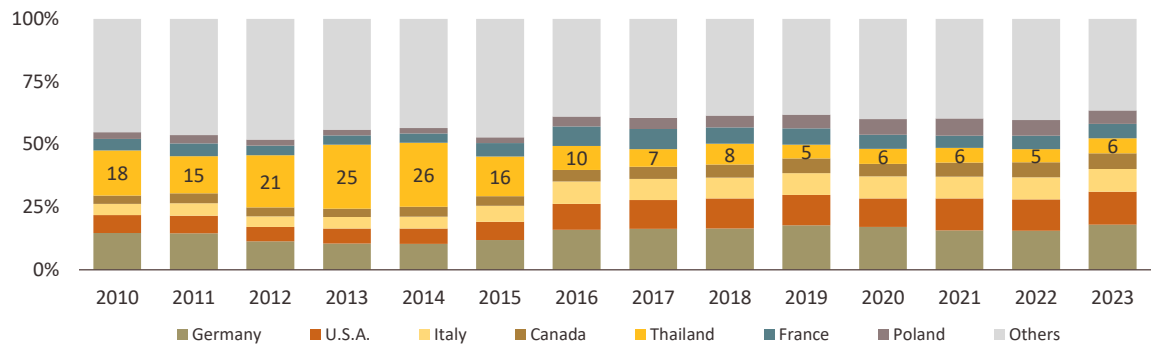

Source: Trademap

- **อุตสาหกรรมยางอื่น ๆ ที่สำคัญ คือ ยางคอมพาวด์ (Compound rubber) และยางผสม (Mixed rubber/Mixture rubber) ซึ่งอุตสาหกรรมยางคอมพาวด์และยางผสมของไทยมีมูลค่าตลาดราว 76.7 พันล้านบาทในปี 2566 โดยตลาดส่งออกมีสัดส่วนถึง 90.5% ของปริมาณจำหน่ายยางคอมพาวด์และยางผสมทั้งหมดของไทย** โดยตลาดส่งออกแบ่งออกได้ ดังนี้

  - **ยางคอมพาวด์** ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดโลกอยู่ในอันดับ 5 รองจากเยอรมนี สหรัฐฯ อิตาลี และแคนาดา ตามลำดับ (ภาพที่ 5) อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งตลาดของไทยลดลงเฉลี่ยอยู่ที่ 5.5-6.0% ในช่วงปี 2562-2566 (จากประมาณ 8.0-10.0% ในช่วงปี 2559-2561) เนื่องจากผู้ประกอบการบางส่วนปรับลดการผลิตยางคอมพาวด์โดยหันไปผลิตน้ำยางข้นตามความต้องการใช้ในการผลิตถุงมือยางมากขึ้นในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยในปี 2566 อินเดียเป็นตลาดส่งออกหลักคิดเป็นสัดส่วนราว 34.1% ของปริมาณส่งออกยางคอมพาวด์ทั้งหมดของไทย รองลงมาเป็นสหรัฐฯ (15.0%) และจีน (14.5%) (Box 1)

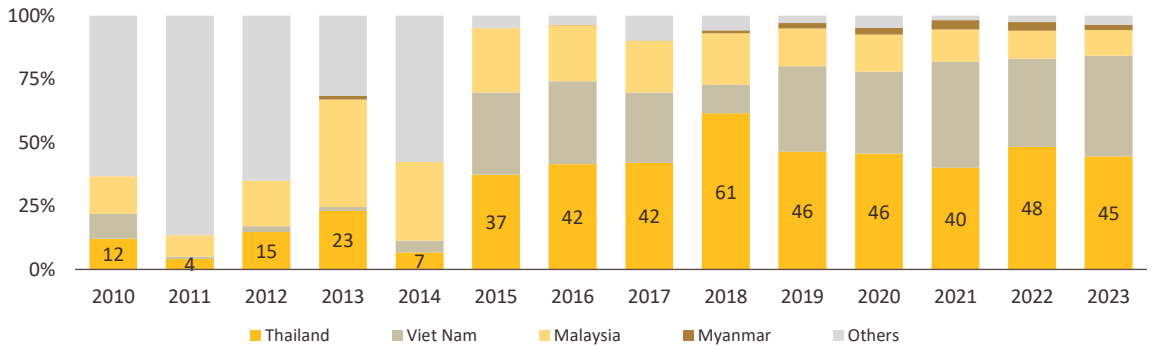
Figure 5: Share of World Compound Rubber Exports

Source: Trademap

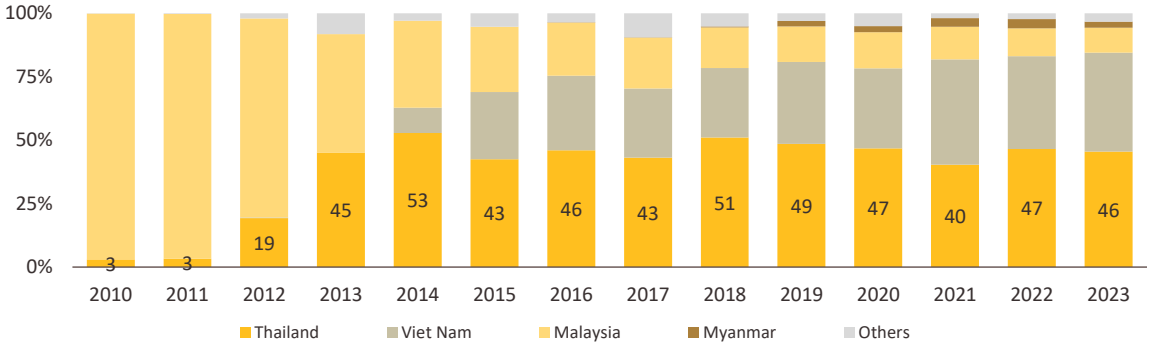
- **ยางผสม ไทยมีส่วนแบ่งในตลาดโลกเป็นอันดับ** 1 รองลงมาเป็นเวียดนาม มาเลเซีย และเมียนมา ตามลำดับ (ภาพที่ 6) โดย**ส่วนแบ่งตลาดของไทยเร่งตัวขึ้นมากในปี** 2558 **มาเฉลี่ยอยู่ที่** 45.0-48.0% **ในช่วงปี** 2562-2566 (จาก 4.0%-23.0% ในช่วง 2552-2557) โดยจีนเป็นตลาดหลักของโลกในสัดส่วนกว่า 99.2% รองลงมาเป็นอิตาลี (0.4%) และอินเดีย (0.1%) ในปี 2566 จีนเป็นตลาดส่งออกเกือบทั้งหมดของไทยคิดเป็นสัดส่วนราว 98.8% ของปริมาณส่งออกยางผสมทั้งหมดของไทย รองลงมาเป็นอินเดีย (1.2%) (Box 1) อย่างไรก็ตาม ตลาดจีนนำเข้ายางผสมจากไทยเพียง 45.5% ของความต้องการยางผสมทั้งหมดของจีน ที่เหลือจีนนำเข้าจากเวียดนาม (39.0%) และมาเลเซีย (9.8%) (ภาพที่ 7) ทั้งนี้ การผลิตยางผสมของไทยส่วนใหญ่มียางธรรมชาติเป็นวัตถุดิบหลักสัดส่วนประมาณ 90-95% ของปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตทั้งหมด ที่เหลือเป็นยางสังเคราะห์ และ/หรือสารเคมี ทั้งนี้สัดส่วนการผสมจะขึ้นอยู่กับความต้องการของลักษณะผลิตภัณฑ์ที่อุตสาหกรรมขั้นปลายประเทศต้องการใช้

Figure 6: Share of World Mixed Rubber Exports

Source: Trademap

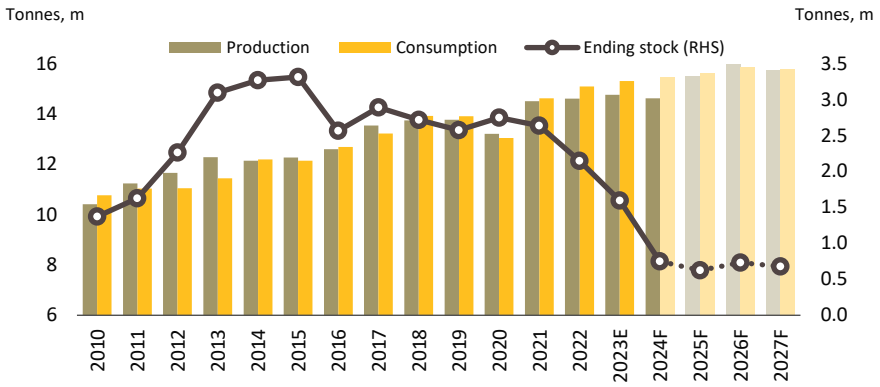
Figure 7: Share of Imports of Mixed Rubber to China

Source: Trademap

จากลักษณะธุรกิจที่เน้นพึ่งพาตลาดส่งออก ทำให้ภาวะอุตสาหกรรมยางพาราขั้นกลางของไทยผันแปรตามภาวะเศรษฐกิจโลกและอุตสาหกรรมขั้นปลายในประเทศคู่ค้า การที่ลักษณะสินค้าเป็นการแปรรูปอย่างง่ายและสินค้ามีความแตกต่างกันน้อย (Low product differentiation) ทำให้อุตสาหกรรมยางพาราขั้นกลางของไทยเผชิญการแข่งขันรุนแรงในตลาดโลก **ในปี 2566 ผลผลิตยางพาราธรรมชาติทั่วโลกมีปริมาณทั้งสิ้น 14.8 ล้านตัน โดยประเทศไทยมีผลผลิตยางพารามากเป็นอันดับ 1 ของโลก** คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 34.9% ของผลผลิตโลก รองลงมา ได้แก่ อินโดนีเซีย โกตดิวัวร์ เวียดนาม อินเดีย และจีน ตามลำดับ สะท้อนว่าภูมิภาคเอเชียเป็นแหล่งผลิตยางพาราที่สำคัญของโลก (สัดส่วนมากกว่า 84% ของผลผลิตยางพาราทั่วโลก) คู่แข่งหลักของไทยจึงเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน โดยเฉพาะอินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศกลุ่ม CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam) (ภาพที่ 8) ซึ่งมีผลผลิตยางพาราส่วนเกินในระดับสูงและส่งออกเช่นเดียวกับไทย อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันไทยยังคงสถานะเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยางขั้นกลาง (Intermediate Rubber Industry) สำคัญของโลก โดยเฉพาะน้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน และยางผสมที่ไทยมีการส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่งของโลก ส่วนยางแท่งส่งออกเป็นอันดับสองของโลก

Figure 8: World Natural Rubber Production & Consumption

Share of World NR Production and Consumption (2023)

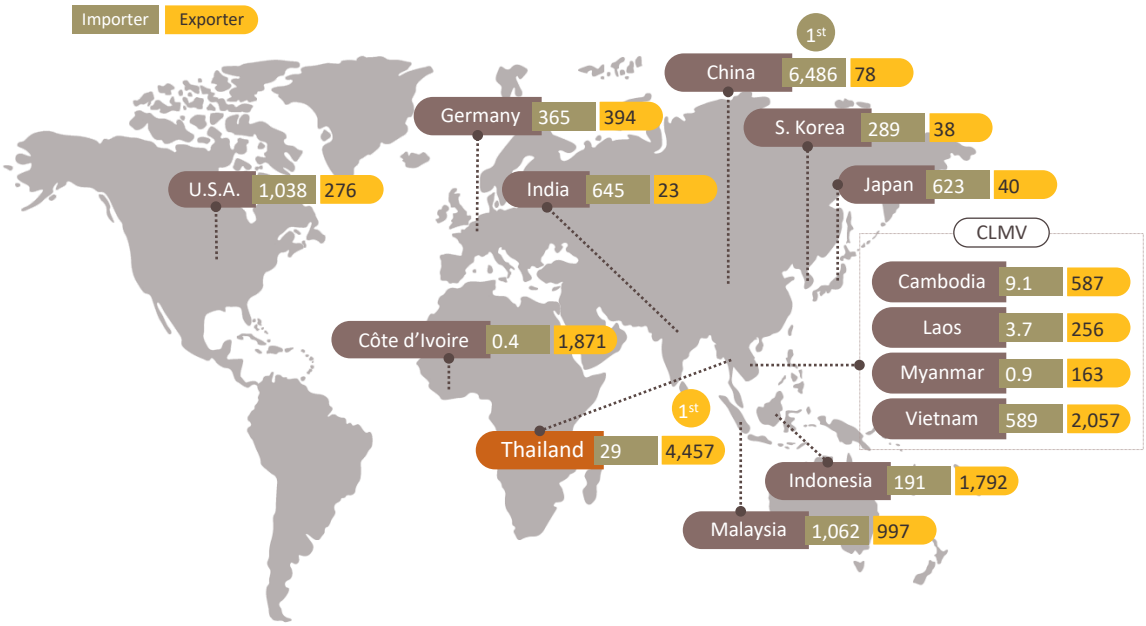
Production	
Thailand	**34.9%**
Indonesia	18.0%
Côte d'Ivoire	10.5%
Vietnam	8.6%
India	5.7%
China	5.6%
Cambodia	2.7%
Malaysia	2.4%
Myanmar	2.2%
Laos	2.1%
Others	7.3%

Consumption	
China	45.7%
India	9.2%
Thailand	**8.1%**
U.S.A.	5.4%
Indonesia	4.7%
Japan	4.3%
Vietnam	2.5%
Malaysia	2.1%
Brazil	2.0%
S. Korea	1.8%
Others	14.2%

Note: Estimated by OAE and Krungsri Research
Source: International Rubber Study Group (IRSG), Malaysian Rubber Council, Office of Agricultural Economics (OAE), Rubber Authority of Thailand (RAOT), Krungsri Research

Figure 9: Exports and Imports of Natural Rubber* (2023)

(Unit : 1,000 Tonnes)

Note: * HS Code 4001, 4005 and 400280
Source: Trademap, Wikipedia, Krungsri Research

ด้านปริมาณการบริโภคผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางทั่วโลกในปี 2566 อยู่ที่ 15.3 **ล้านตัน** โดยความต้องการใช้ยางพาราส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ และชิ้นส่วน รองลงมาเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์และถุงมือยางเพื่อใช้ป้องกันโรคและสุขอนามัยทั่วไป และกลุ่มอุตสาหกรรมก่อสร้างทั่วไปตลอดจนการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน**โดยจีนเป็นทั้งผู้บริโภคและผู้นำเข้ายางพารารายใหญ่ที่สุดของโลก ด้วยสัดส่วนสูงถึง** 45.7% **และ** 45.9% **ของปริมาณการบริโภคและนำเข้าของโลกตามลำดับ** รองลงมาได้แก่ อินเดีย ไทย สหรัฐฯ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม (ภาพที่ 8 และ 9) ตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของไทยจึงมีลักษณะกระจุกตัวอยู่ในประเทศผู้บริโภครายใหญ่ โดยในปี 2566 ไทยพึ่งพาตลาดจีนในสัดส่วนถึง 60.2% และมาเลเซีย 8.4% ของปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดของไทย โดยเฉพาะการส่งออกยางผสมที่ส่งออกไปจีนเกือบทั้งหมด (98.8%) ขณะที่ยางแท่งกระจุกตัวในตลาดจีนเกือบกึ่งหนึ่งของตลาดส่งออกยางแท่งของไทย (สัดส่วน 45.9%) และการส่งออกน้ำยางข้นกระจุกตัวในตลาดมาเลเซีย (43.9%) และจีน (34.7%) ทำให้อุตสาหกรรมยางพารามีความเสี่ยงสูงต่อภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจของตลาดส่งออกหลัก

นอกจากนี้ การที่จีนได้เข้าไปลงทุนขยายพื้นที่ปลูกยางพาราในประเทศ CLMV ในช่วงปี 2549-2555 ทำให้มีปริมาณผลผลิตทยอยออกสู่ตลาดโลกมากขึ้น ไทยจึงเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศคู่แข่งดังกล่าว ส่วนหนึ่งสะท้อนจากสัดส่วนการส่งออกของกลุ่มประเทศ CLMV ที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 2) โดยในช่วงปี 2561-2566 กลุ่มประเทศ CLMV ส่งออกยางพาราเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 21.0% ต่อปี จาก 1.2 ล้านตันในปี 2561 เป็น 3.1 ล้านตันในปี 2566 **ปริมาณการรับซื้อยางพาราของจีนจากแหล่งประเทศ** CLMV **ที่จีนเข้าไปลงทุนเองเพิ่มขึ้น สะท้อนถึงอำนาจต่อรองของจีนในการรับซื้อยางพาราในตลาดโลกมากขึ้นเป็นลำดับ**

สถานการณ์ที่ผ่านมา

ปี 2566 ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกยางพาราโดยรวม 24.0 ล้านไร่ (-0.9%) ส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้คิดเป็นสัดส่วนราว 57.5% ของพื้นที่เพาะปลูกยางพาราทั้งประเทศ อย่างไรก็ตาม สัดส่วนดังกล่าวปรับลดลงต่อเนื่องจากที่เคยสูงถึง63.3% ในช่วง 11 ปีก่อน เนื่องจากมีการปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากขึ้น (26.0% ของพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศ) (ภาพที่ 10) **โดยผลผลิตยางพาราขั้นต้น 4.7 ล้านตัน ลดลง** -1.6% ผลจาก 1) พื้นที่เก็บเกี่ยวลดลงจากเกษตรกรโค่นต้นยางอายุมากซึ่งให้ผลผลิตน้อย แล้วปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นทดแทน อาทิ ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน 2) ผลผลิตต่อเนื้อที่กรีดลดลงทั่วทุกภาค[5/] สาเหตุจากหลายปัจจัย อาทิ ปัญหาภัยแล้งจากเอลนีโญทำให้ผลผลิตลดลง การระบาดของโรคใบร่วงยางพาราทั้งสายพันธุ์เดิมและสายพันธุ์ใหม่ การลดใส่ปุ๋ยจากราคาปุ๋ยที่ทรงตัวสูงตามราคาพลังงาน และ3) การขาดแคลนแรงงานในการกรีดยางบางพื้นที่ โดยนำไป**แปรรูปเป็นผลผลิตยางพาราขั้นกลางได้จำนวน 5.15 ล้านตัน ทรงตัว (ขยายตัวเพียง 0.1%)** (ภาพที่ 11) ส่วนใหญ่มาจากการขยายตัวของผลผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปยางพาราอื่นๆ (อาทิ ยางเครพ ยางก้อนถ้วย ยางแผ่นผึ่งแห้ง เศษยาง และขี้ยาง) ที่ขยายตัวกว่า 515.2% ขณะที่ผลิตภัณฑ์หลักหดตัวทั้งหมด อาทิ ยางแผ่น (-45.2%) น้ำยางข้น (-28.2%) ยางแท่ง (-16.1%) ยางคอมพาวด์ (-2.2%)

Figure 10: Rubber Tapping Areas in Thailand (2023)

10 Provinces with the Greatest Harvested Area
(Unit: Rai)

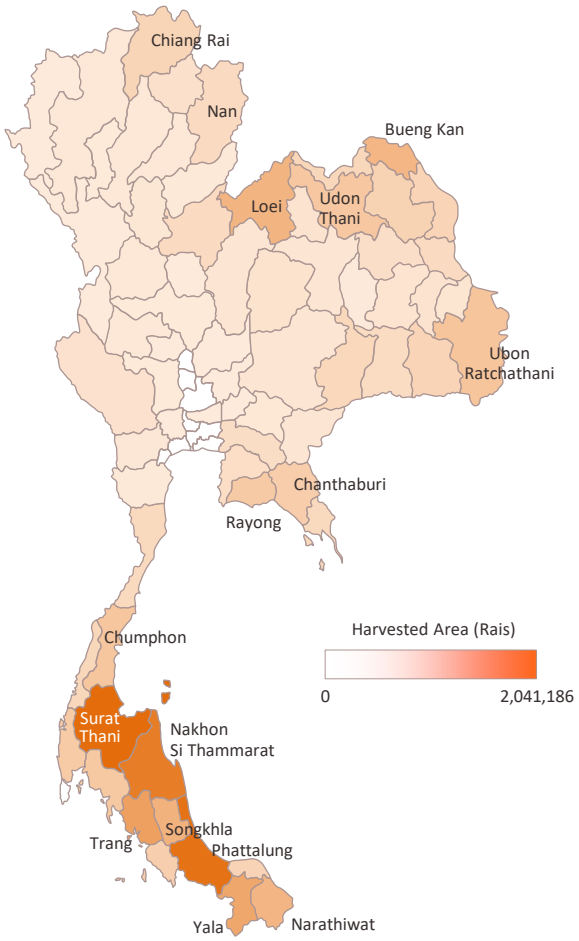
Province	2023	2012	CAGR
1. Surat Thani	2,041,186	2,039,190	0.1%
2. Songkhla	1,930,749	1,665,037	1.4%
3. Nakhon Si Thammarat	1,758,841	1,275,232	3.0%
4. Trang	1,191,812	1,253,051	-0.5%
5. Yala	1,086,816	1,093,790	-0.1%
6. Phatthalung	902,806	625,802	3.4%
7. Loei	860,665	217,256	13.3%
8. Narathiwat	857,928	823,623	0.4%
9. Bueng Kan	844,314	467,787	5.5%
10. Ubon Ratchathani	606,374	220,372	9.6%

Source: OAE

Harvested Area, by Region
(Unit: Rai)

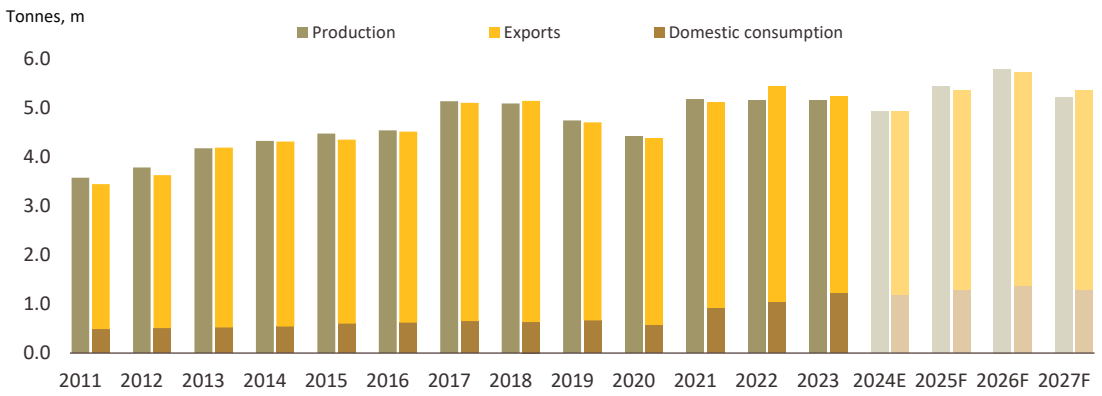
Region	2023	2012	CAGR
1. Southern	12,565,473	11,382,940	0.9%
2. North-Eastern	5,916,323	2,220,332	9.3%
3. Eastern	1,751,735	1,667,800	0.5%
4. Northern	1,397,962	327,623	14.1%
5. Western	440,363	147,989	10.4%
6. Central	10,061	1,819	16.8%
Total	**22,081,917**	**15,748,503**	**3.1%**

Source: OAE

5/ ปี 2566 ผลผลิตต่อไร่ภาคเหนือลดลง -4.8 กก./ไร่ ภาคใต้ลดลง -4.1 กก./ไร่ ภาคกลางลดลง -3.8 กก./ไร่ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง -3.8 กก./ไร่

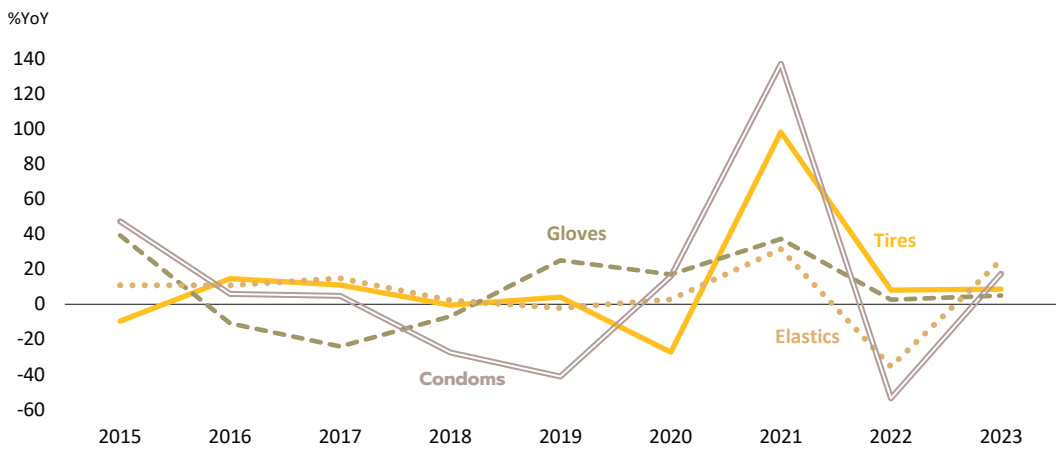
Figure 11: Thailand Natural Rubber Production, Consumption and Exports

Source: OAE, DOA, MOC, Krungsri Research

ความต้องการใช้ยางพาราขั้นกลางในประเทศขยายตัว 18.7% อยู่ที่ 1.2 ล้านตัน[6/] **ในปี 2566** ส่วนใหญ่จากการเร่งตัวของความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางแท่ง 6.2 แสนตัน (+60.3%) และน้ำยางข้น 2.9 แสนตัน (+31.7%) แม้มีการหดตัวของบางผลิตภัณฑ์ได้แก่ กลุ่มยางคอมพาวด์และยางผสมซึ่งรวมกันเหลือ 1.7 แสนตัน (-20.5%) ยางแผ่นรมควัน 1.1 แสนตัน (-11.7%) และยางประเภทอื่นๆ 3.9 หมื่นตัน (-57.2%) แรงหนุนการเติบโตมาจาก**การขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศที่ใช้วัตถุดิบยางพารา** โดยเฉพาะ 1) อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ อาทิ อะไหล่รถยนต์ (+198.7%) ล้อยางรถยนต์ (+8.5%) และ 2) อุตสาหกรรมทางการแพทย์ ตามการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และงานด้านสุขอนามัยต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น อาทิ ถุงมือยาง (+4.9%) ถุงยางอนามัย (+17.4%) และยางยืด (ส่วนที่ถูกนำมาใช้เป็นวัสดุทางการแพทย์) (+25.3%) (ภาพที่ 12)

Figure 12: Thailand Consumption of Rubber Products

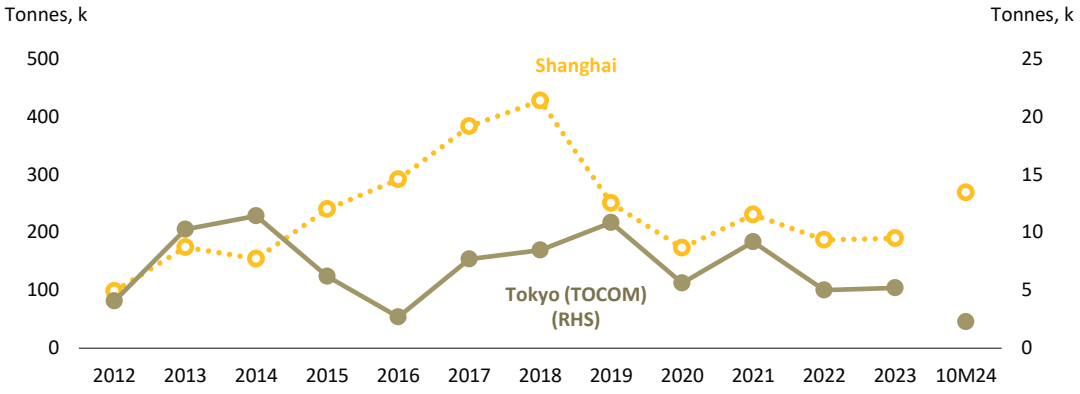

Source: DOA, Krungsri Research

6/ คำนวณจากปริมาณเนื้อยางแห้ง (Dry Rubber Content : DRC) เท่านั้น ไม่รวมส่วนที่เป็นน้ำ สารเคมีอื่นๆผสม

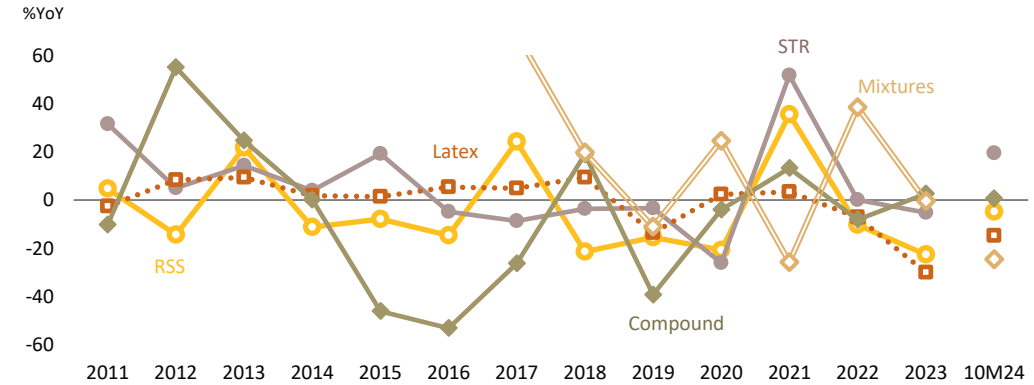
ปริมาณส่งออกยางพาราขั้นกลางของไทยหดตัว -11.2% อยู่ที่ 4.5 ล้านตัน[7/] **คิดเป็นมูลค่า 6.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (-23.9%) ในปี 2566** โดยหดตัวจากผลิตภัณฑ์หลักเกือบทั้งหมด อาทิ ยางแผ่น (-22.6%) ยางแท่ง (-5.1%) น้ำยางข้น (-30.0%) และยางผสม (-0.4%) ซึ่งหดตัวจากจีนที่เป็นตลาดหลัก (-0.5%) และตลาดรอง อาทิ มาเลเซีย (-30.2%) สหรัฐฯ (-15.7%) ญี่ปุ่น (-9.5%) เกาหลีใต้ (-48.7%) ฝรั่งเศส (-52.4%) แรงฉุดจาก 1) กำลังซื้อของประเทศคู่ค้าที่ลดลงตามการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ 2) ความต้องการสินค้าขั้นปลายลดลง อาทิ รถยนต์ อะไหล่ยานยนต์ ถุงมือยาง และอุปกรณ์ทางการแพทย์[8/] ส่งผลให้ความต้องการวัตถุดิบของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องจากประเทศผู้ผลิตลดลง 3) ภาคการผลิตชะลอตัวส่งผลให้ความต้องการสต๊อกยางของประเทศคู่ค้าลดลง โดยสต๊อกยางพาราในตลาดล่วงหน้าเซี่ยงไฮ้และญี่ปุ่นในปลายปี 2566 ทรงตัวอยู่ที่ 0.19 ล้านตัน และ 5.2 พันตัน ตามลำดับ ใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ 0.19 ล้านตัน และ 5.0 พันตัน (ภาพที่ 13) และ 4) จีนนำเข้ายางพาราจากประเทศคู่แข่งทดแทนโดยเฉพาะโกตดิวัวร์ (+81.2%) รองลงมาเป็นเวียดนาม (+12.3%) และอินโดนีเซีย (+30.8%) ซึ่งได้เปรียบจากราคายางที่ต่ำกว่าของไทย[9/] โดยสถานการณ์ส่งออกในปี 2566 ของแต่ละผลิตภัณฑ์ (ภาพที่ 14-15) มีรายละเอียดดังนี้

Figure 13: Natural Rubber Inventories

Source: SHFE, Bloomberg, Krungsri Research

Figure 14: Thailand Exports of Natural Rubber

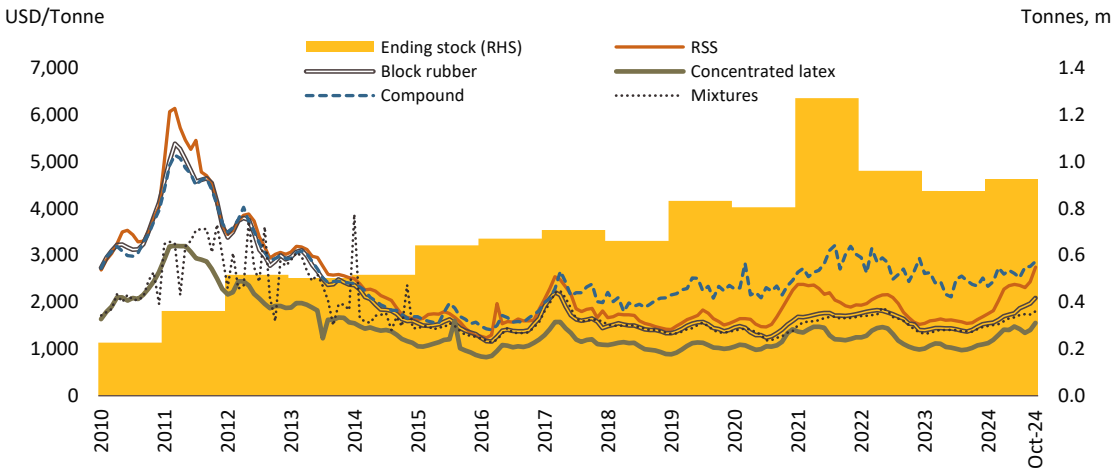
Source: MOC, Krungsri Research

7/ น้ำหนักผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ชั่งตวงวัดหน้าด่านศุลกากร ทั้งนี้หากนำมาคำนวณเฉพาะปริมาณยางแห้ง (DRC) จะอยู่ที่ 4.0 ล้านตัน โดยพิจารณา DRC ของน้ำยางข้นเฉลี่ยอยู่ที่ 60% ส่วนยางคอมพาวด์และยางผสมเฉลี่ย DRC อยู่ที่ 80%-95%

8/ จากการผ่อนคลายมาตรการ COVID-19 ในหลายประเทศ การเข้าถึงวัคซีนป้องกันที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยเฉพาะจีนที่ปรับลดนโยบายการควบคุมโรค COVID-19 และเปิดประเทศตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม 2566

9/ ราคายางแผ่นรมควันเฉลี่ยปี 2566 ของสปป.ลาวอยู่ที่ 1,344 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เมียนมาอยู่ที่ 1,179 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน และเวียดนามอยู่ที่ 1,040 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากต้นทุนการผลิตยางแผ่นและยางแท่งของไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะน้ำยาเคมี (แอมโมเนีย และน้ำกรด) ทำให้ต้นทุนการผลิตแปรรูปยางรมควันเพิ่มขึ้น (ที่มา Trademap, และจากการคำนวณโดยวิจัยกรุงศรี)

Figure 15: Thailand Ending Stock and Rubber Export Prices

Note: Forecast by Krungsri Research
Source: DOA, OAE, DIT, World Bank, Krungsri Research

- **ยางแผ่นรมควัน** : ปริมาณส่งออก 0.35 ล้านตัน (-22.6%) คิดเป็นมูลค่า 566.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (-35.3%) ตามการส่งออกไปจีนที่หดตัวถึง -26.2% ส่วนหนึ่งมาจากการชะลอคำสั่งซื้อ ประกอบกับจีนหันไปนำเข้าจากประเทศเมียนมา (+13.8%) ตามการเข้าไปลงทุนเพาะปลูกยางพาราของผู้ประกอบการจีนซึ่งมีระดับราคายางแผ่นรมควันต่ำกว่าของไทย เช่นเดียวกับปริมาณส่งออกไปตลาดสำคัญอื่นๆ ที่ลดลง อาทิ สหภาพยุโรป (-37.7%) สหรัฐฯ (-19.9%) และญี่ปุ่น (-13.3%) ตามลำดับ จากความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจ สอดคล้องกับราคาส่งออกปรับลดลงอยู่ที่ตันละ 1,598.6 ดอลลาร์สหรัฐ (-16.3%)

- **ยางแท่ง** : ปริมาณการส่งออก 1.58 ล้านตัน (-5.1%) คิดเป็นมูลค่า 2,254.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (-20.0%) โดยส่วนใหญ่เป็นการหดตัวของตลาดรอง อาทิ เกาหลีใต้ (-52.8%) สหภาพยุโรป (-24.5%) สหรัฐฯ (-12.8%) และอินเดีย (-19.6%) ตามลำดับ ตามการชะลอตัวทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะภาคการผลิตรถยนต์ ทำให้ราคาส่งออกยางแท่งลดลงอยู่ที่ตันละ 1,429.8 ดอลลาร์สหรัฐ (-15.7%) (ภาพที่ 15) อย่างไรก็ตาม จีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักยังขยายตัวได้ 35.1% อยู่ที่ 0.72 ล้านตัน จากนโยบายการอยู่ร่วมกับ COVID-19 และการเปิดประเทศทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจจีนบางส่วนกลับมาดำเนินการโดยเฉพาะอุตสาหกรรมยางรถยนต์รองรับการขนส่งและเดินทางที่เริ่มกระเตื้องขึ้น

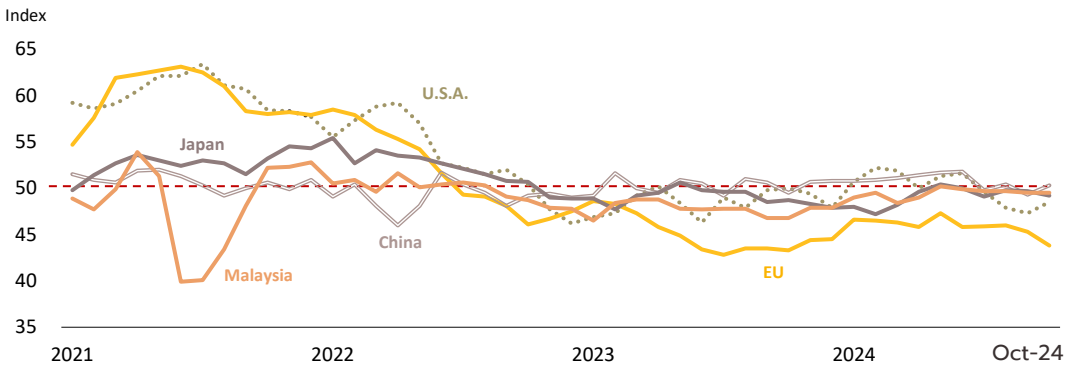
- **น้ำยางข้น** : ปริมาณส่งออก 0.77 ล้านตัน (-30.0%) คิดเป็นมูลค่า 805.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (-41.8%) ตามการหดตัวของ 2 ตลาดหลัก ได้แก่ จีนที่ลดลง -37.4% เหลือ 0.27 ล้านตัน และมาเลเซียที่ลดลง -29.6% เหลือ 0.34 ล้านตัน ผลจากสถานการณ์โรค COVID-19 เริ่มคลี่คลายลงทำให้ความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และถุงมือยางลดลง นอกจากนี้ สหรัฐซึ่งเป็นผู้นำเข้าหลักของถุงมือยางได้ออกมาตรการห้ามใช้ถุงมือยางธรรมชาติเพื่อเลี่ยงการแพ้สารโปรตีนในถุงมือของผู้บริโภค ส่งผลให้ราคาส่งออกปี 2566 ลดลงอยู่ที่ตันละ 1,042.2 ดอลลาร์สหรัฐ (-16.9%)

- **ยางคอมพาวด์** : ปริมาณส่งออก 0.11 ล้านตัน (+2.7%) คิดเป็นมูลค่า 273.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (-10.8%) จากการขยายตัวในตลาดหลัก โดยเฉพาะอินเดีย (+29.8%) รองลงมาเป็นอิตาลี (+158.2%) เม็กซิโก (+99.5%) และออสเตรเลีย (+14.0%) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ปริมาณส่งออกไปยังบางตลาดสำคัญหดตัว อาทิ สหรัฐฯ (-24.0%) สหภาพยุโรป (-19.7%) และจีน (-7.5%) ตามภาวะการผลิตที่ยังซบเซา สะท้อนจากดัชนี Purchasing Manager Index (PMI) ภาคการผลิตของประเทศเหล่านี้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่า 50 จุด (ภาพที่ 16) ส่งผลให้ราคาส่งออกเฉลี่ยโดยรวมลดลงอยู่ที่ตันละ 2,425.0 ดอลลาร์สหรัฐ (-13.2%)

- **ยางผสม** : ปริมาณส่งออก 1.62 ล้านตัน (-0.4%) คิดเป็นมูลค่า 2,244.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (-15.3%) จากการหดตัวของตลาดจีน (-0.9%) ซึ่งครองส่วนแบ่งถึง 98.8% ของการส่งออกยางผสมของไทยทั้งหมด โดยการส่งออกยางผสมไปจีนส่วนใหญ่เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์[10/] แม้อุตสาหกรรมยางรถยนต์ของจีนเริ่มมีสัญญาณกระเตื้องขึ้นจากการเปิดประเทศ และการเร่งผลิตรถยนต์ไฟฟ้า ทำให้มูลค่านำเข้ายางผสมของจีนยังคงขยายตัวกว่า 10.2% แต่จีนหันไปนำเข้ายางผสมที่ราคาถูกจากเวียดนาม และลาวมากขึ้น สะท้อนถึงความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของไทยที่ลดลง

10/ จีนใช้ยางพาราไปผลิตในอุตสาหกรรมยางล้อราว 76% ของปริมาณการใช้ยางพาราในจีนทั้งหมด รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ อาทิ ถุงมือยาง หมอนยางพารา ถุงยางอนามัย ในสัดส่วน 12% และนำไปใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ อาทิ สายพาน ท่อ รองเท้ายาง โช้คอัพ และอื่นๆ ในสัดส่วน 12% ตามลำดับ (ที่มา : xueqiu, DIPT)

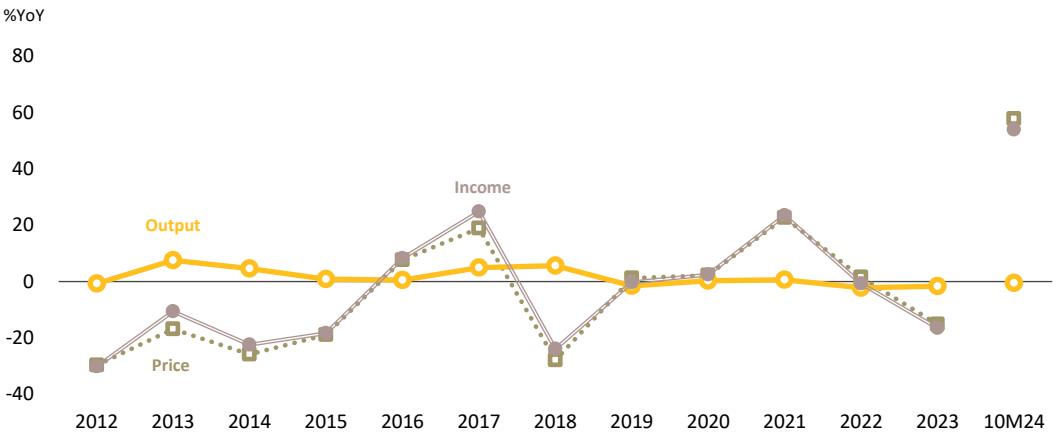
Figure 16: Purchasing Managers Indices

Source: CEIC, Krungsri Research

สำหรับในช่วง 10 เดือนแรกปี 2567 อุตสาหกรรมยางพาราขั้นต้นหดตัว โดยดัชนีผลผลิตแผ่นยางพาราไม่รมควันชั้น 3 ลดลง -0.5% YoY จากสภาพอากาศที่ร้อนขึ้นเข้าสู่ช่วงภาวะ El Niño ปริมาณฝนที่ลดลง ปัญหาโรคใบร่วงยางพารา ส่งผลให้**การผลิตยางพาราขั้นกลางหดตัว** ตามไปด้วย โดยดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมยางแผ่น ยางแท่ง น้ำยางข้น และยางผสมลดลง -10.1% YoY -1.5% YoY -10.9% YoY และ -17.4% YoY ตามลำดับ สวนทางกับทิศทางความต้องการใช้ทั้งในประเทศและส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวจากความต้องการของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ การจัดตั้งโรงงานล้อยาง การลงทุนของค่ายรถยนต์ไฟฟ้า ความต้องการชิ้นส่วนและอะไหล่ยานยนต์เพื่อซ่อมบำรุงจากการเปิดประเทศในภาคท่องเที่ยวและพาณิชย์ โดยภาวะที่อุปทานมีทิศทางลดลงไม่เพียงพอต่อความต้องการ (Supply shortage) ประกอบกับปัจจัยหนุนด้านนโยบาย อาทิ การเปิดประมูลยางพาราตามเกณฑ์ EUDR[11/] การพัฒนาการคำนวณราคาอ้างอิงยางพารา (Rubber reference price)[12/] และการปราบปรามผู้ค้ายางเถื่อนที่ราคาถูกอย่างต่อเนื่อง หนุนให้ราคายางพาราโดยเฉลี่ยปรับตัวสูงขึ้น โดยค่าดัชนีราคาแผ่นยางพาราไม่รมควันชั้น 3 เพิ่มขึ้นถึง 57.8% YoY ดัชนีรายได้เกษตรกรชาวสวนยางจึงปรับสูงถึง 53.9% YoY (ภาพที่ 17) ทั้งนี้ปัจจัยดังกล่าวคาดว่าจะส่งผลต่อเนื่องทำให้ดัชนีผลผลิตปี 2567 จะลดลงราว -0.5% ถึง -1.5% ขณะที่ดัชนีราคาเพิ่มขึ้นราว 57.0-59.0% ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรขยายตัวราว 53.0-54.0% ขณะที่ผลผลิตยางพาราขั้นกลางคาดว่าจะอยู่ที่ -3.5% ถึง -4.5%

Figure 17: Thai Un-smoked Sheet3 Rubber Index

Source: Office of Agricultural Economics (OAE)

11/ ยางพาราที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มาตามกฎ European Union Deforestation Free Regulation (EUDR) ของสหภาพยุโรป

12/ Thailand Futures Exchange (TFEX) และการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) จัดทำราคายางอ้างอิง (Rubber Reference Price) ได้แก่ ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ยางแท่ง และน้ำยางข้นเพื่อใช้อ้างอิงในการทำธุรกรรมซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ

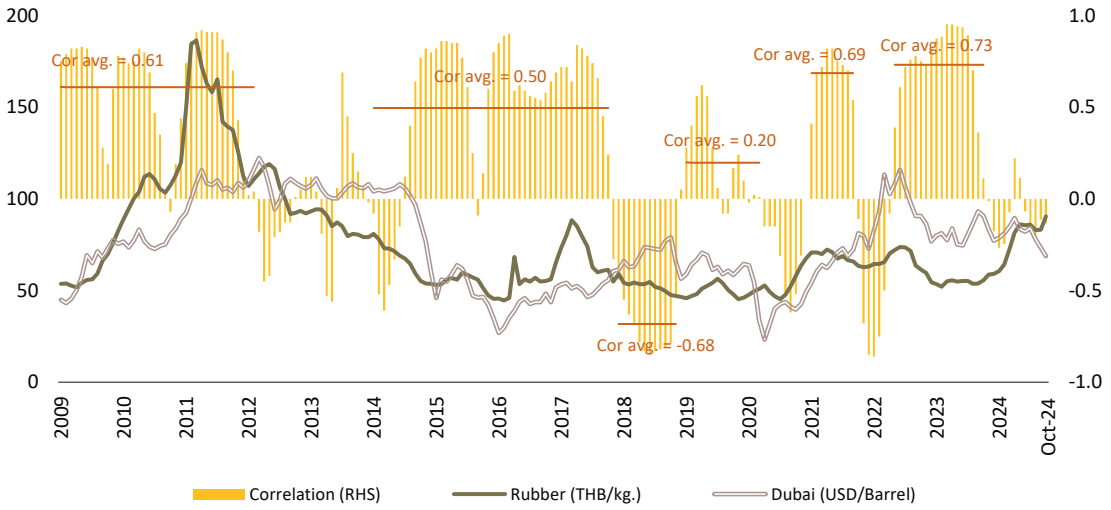
ปริมาณการจำหน่ายยางพาราขั้นกลางในประเทศช่วง 10 เดือนแรกของปี 2567 หดตัว ตามภาวะขาดแคลนอุปทานวัตถุดิบ โดยผลิตภัณฑ์ยางแผ่น และน้ำยางข้นหดตัว -2.7% YoY และ -9.7% YoY ตามลำดับ แต่ยางแท่งและยางผสมยังเติบโตได้ 2.7% YoY และ 9.6% YoY ตามลำดับ แม้ว่าทิศทางความต้องการใช้ยางพาราจากอุตสาหกรรมปลายน้ำยังคงเติบโตได้สะท้อนจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ โดยเฉพาะ 1) อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนที่เร่งตัวจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้า และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมบริการและขนส่งต้องมีการซ่อมบำรุงยานยนต์ อาทิ อะไหล่รถยนต์(+6.7% YoY) ล้อยางรถยนต์ (+4.2% YoY) ล้อยางรถบรรทุก (+5.2% YoY) ยางหล่อดอก (+3.0% YoY) และ 2) อุตสาหกรรมทางการแพทย์ อาทิ ถุงมือยาง (+13.1% YoY) ถุงยางอนามัย (+77.8% YoY) แต่จากปัญหาขาดแคลนอุปทาน ทำให้คาดว่าปริมาณจำหน่ายยางพาราขั้นกลางในประเทศทั้งปี2567 จะหดตัว -3.0% ถึง -6.0% เฉลี่ยอยู่ที่ 1.1-1.2 ล้านตัน[13/]

ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางช่วง 10 เดือนแรกปี 2567 อยู่ที่ 3.5 ล้านตัน หดตัว -5.3% YoY **คิดเป็นมูลค่า 6.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น** 19.3% YoY โดยประเทศจีนยังคงเป็นตลาดหลักมีสัดส่วน 50.9% ของปริมาณส่งออกยางพาราขั้นกลางทั้งหมดของไทย รองลงมาเป็นมาเลเซีย (8.9%) สหรัฐฯ (6.7%) ญี่ปุ่น (5.9%) และอินเดีย (4.5%) ตามลำดับ โดยปริมาณการส่งออกหดตัวจากผลิตภัณฑ์ยางผสมเป็นหลักโดยอยู่ที่ 1.04 ล้านตัน (-24.6% YoY) รองลงมาเป็นน้ำยางข้นอยู่ที่ 0.56 ล้านตัน (-14.8% YoY) และยางแผ่นอยู่ที่ 0.28 ล้านตัน (-4.8% YoY) ตามลำดับ สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ยังเติบโต ได้แก่ ยางแท่งอยู่ที่ 1.53 ล้านตัน (+19.5% YoY) และยางคอมพาวด์อยู่ที่ 0.09 ล้านตัน (+0.7% YoY) โดยภาพรวมตลาดส่งออกหดตัวจากประเทศจีนเป็นหลัก (-20.7% YoY) ทั้งผลิตภัณฑ์ยางแผ่น (-56.2% YoY) น้ำยางข้น (-43.8% YoY) ยางคอมพาวด์ (-18.2% YoY) และยางผสม (-25.6% YoY) อย่างไรก็ตาม การส่งออกยางแท่งไปจีนยังขยายตัวได้ (+4.2% YoY) จากการเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์โดยเฉพาะรถยนต์ไฟฟ้าในจีนที่สูงเป็นประวัติการณ์จากการขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ และชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อใช้ซ่อมบำรุงของภาคบริการ ท่องเที่ยว และขนส่ง ขณะที่ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราขั้นกลางไปตลาดรองยังขยายตัวได้ อาทิ สหรัฐฯ (+23.5% YoY) อินเดีย (+29.9% YoY) ญี่ปุ่น (+25.1% YoY) จากภาวะเศรษฐกิจ และการค้าโลกที่ยังเติบโตได้เล็กน้อย ทั้งนี้ คาดว่าปริมาณส่งออกทั้งปี 2567 จะอยู่ที่ 4.1-4.2 ล้านตัน หดตัว -6.0% ถึง -7.0%

13/ คำนวณจากปริมาณเนื้อยางแห้ง (Dry Rubber Content : DRC) เท่านั้น ไม่รวมส่วนที่เป็นน้ำ สารเคมีอื่นๆผสม

การเคลื่อนไหวของราคายางพารา การเปลี่ยนแปลงของราคายางพาราในปัจจุบัน นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านอุปสงค์ อุปทาน และสต๊อกของอุตสาหกรรมยางพาราในตลาดโลกแล้ว ยังผันแปรตามราคาน้ำมันมากขึ้น พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ของราคาน้ำมันดูไบและราคายางธรรมชาติโดยเฉลี่ย (รายเดือน) ที่ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 0.73 ในปี 2565-2566 (สูงสุดในรอบ 15 ปี) (ภาพที่ 18) เนื่องจากราคายางสังเคราะห์ (ที่ได้จากน้ำมันดิบ) มีราคาสูงตามความต้องการในตลาดโลกส่งผลให้ผู้ประกอบการหันมาใช้ยางธรรมชาติทดแทนมากขึ้น ขณะที่ผลผลิตยางโลกมีทิศทางลดลงจากปัญหาภัยแล้ง โรคใบร่วงยางพารา และการขาดแคลนแรงงานกรีดยางซึ่งผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการยางธรรมชาติโลกที่ยังมีต่อเนื่อง ปัญหาขาดแคลนอุปทาน (Supply shortage) ส่งผลให้ราคายางพาราโลกและของไทยปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยยางแผ่นดิบชั้น 3 ไม่รมควันของไทยอยู่ที่ 70.2 บาท/กก. (+54.6% YoY) เช่นเดียวกับราคาส่งออกยางแผ่นรมควันอยู่ที่ 2,244.5 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน เพิ่มขึ้น +40.2% YoY ยางแท่งอยู่ที่ 1,775.3 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (+25.4% YoY) น้ำยางข้นอยู่ที่ 1,363.4 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (+31.9% YoY) ยางคอมพาวด์อยู่ที่ 2,630.4 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (+8.5% YoY) และยางผสมอยู่ที่ 1,643.8 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (+19.4% YoY) สอดคล้องกับทิศทางของราคายางในตลาดโลกที่ปรับเพิ่มขึ้นโดยราคายางแท่ง TSR 20 เฉลี่ยอยู่ที่ 1,711.8 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน (+25.4% YoY)

Figure 18: World Natural Rubber Prices

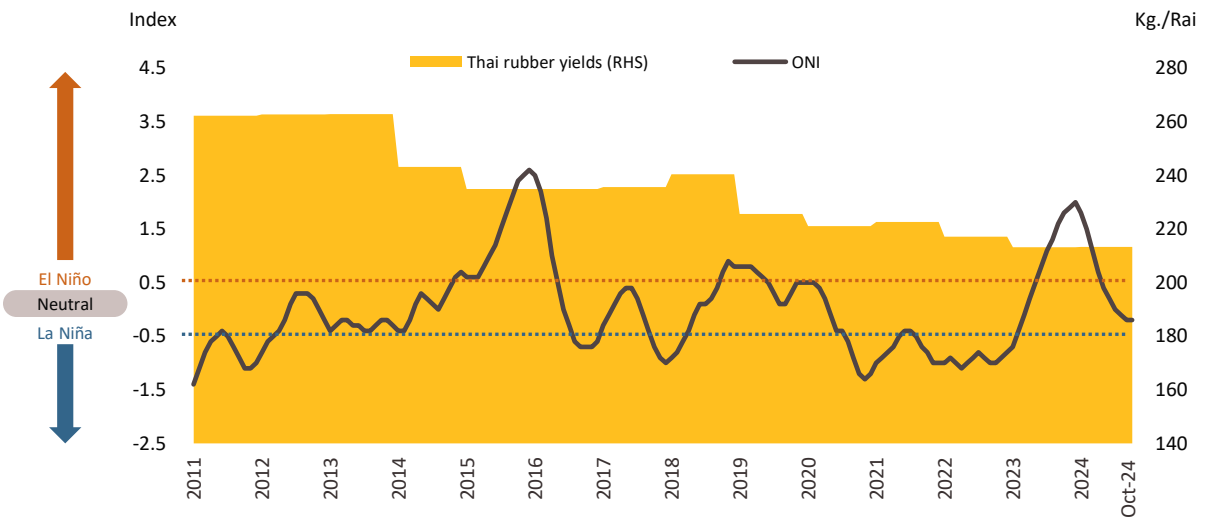
Source: World Bank, RAOT, Krungsri Research

แนวโน้มอุตสาหกรรม

ปี 2568-2570 ภาพรวมอุตสาหกรรมยางพาราของไทยมีแนวโน้มขยายตัวทั้งด้านผลผลิต ปริมาณจำหน่ายในประเทศ และส่งออก โดย

- **ผลผลิตยางพาราขั้นกลางของไทยคาดว่าจะขยายตัวในทิศทางและอัตราเดียวกับผลผลิตยางพาราโลก โดยจะเติบโตในอัตราเฉลี่ย 2.0-3.0% ต่อปี**[14/] แรงหนุนหลักจาก 1) สถานการณ์ La Niña ที่คาดว่าจะยังคงมีผลต่อเนื่องราว 1-2 ปี [15/] ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศและอุณหภูมิเอื้ออำนวยต่อการให้ผลผลิตต่อไร่มากขึ้น (ภาพที่ 19) ทำให้คาดว่าผลผลิตยางพาราขั้นต้นจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.5-1.5% ต่อปี 2) การขยายพื้นที่ปลูกในช่วงปี 2546-2556[16/] และการปลูกยางในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือในช่วงปี 2558 ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตน้ำยางต่อไร่สูง[17/] และ 3) แรงจูงใจในการดูแลรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรจากทิศทางราคายางพาราที่สูงกว่าในรอบ 12 ปี (ช่วงปี 2556-2567) อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของผลผลิตในประเทศยังมีความเสี่ยงจากโรคที่ยังระบาดต่อเนื่อง โดยเฉพาะโรคใบร่วงยางพาราทั้งสายพันธุ์เดิมและสายพันธุ์ใหม่[18/] เกษตรกรบางส่วนจึงหันไปปลูกพืชหรือสัตว์เศรษฐกิจอื่นทดแทน (อาทิ ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน โคเนื้อ แพะ)

Figure 19: Oceanic Niño Index and Thai Rubber Yields

Note: 1/ index > +0.5 indicates that rainfall is lower than normal (El Niño);
index < -0.5 indicates that rainfall is greater than normal (La Niña)

Source: Office of Agricultural Economics, National Oceanic and Atmospheric Administration and Krungsri Research

14/ กรณีไม่มีการตัดต้นยางแบบถาวรและไม่มีความร่วมมือในการลดอุปทานยางพาราของประเทศผู้ผลิตยางพาราในเอเชีย

15/ จากข้อมูลของ NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) El Niño เกิดขึ้นล่าสุดในช่วงปี 2566-2567 ส่งผลให้ความน่าจะเป็นในการเกิดภาวะ La Niña ในปี 2568 มีค่อนข้างสูง ซึ่งวิจัยกรุงศรีคาดว่าจะคงอยู่ต่อเนื่อง 1-2 ปี

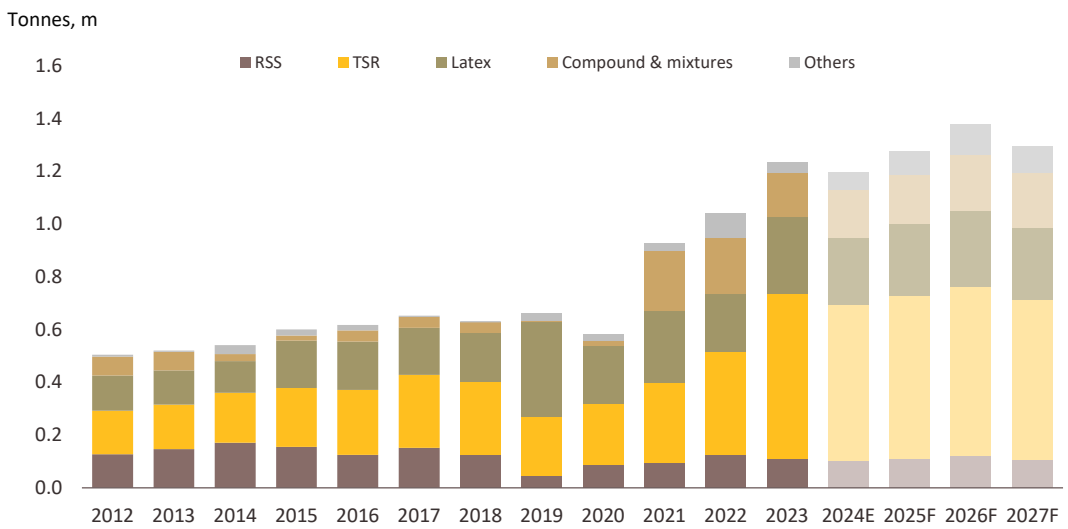
16/ ช่วงของโครงการส่งเสริมปลูกยางพารา 1 ล้านไร่ของรัฐบาลไทยในปี 2546-2556

17/ โดยทั่วไปต้นยางพาราจะเริ่มให้ผลผลิตน้ำยางสูงเมื่อมีอายุ 7 ปีขึ้นไป

18/ เริ่มระบาดในไทยปี 2562 ถึงปัจจุบันปี 2567 การระบาดของโรคใบร่วงยางพาราสามารถพบทั้งสายพันธุ์เดิมและสายพันธุ์ใหม่ เกิดขึ้นได้ในทุกพันธุ์ของยางที่ปลูก ยากต่อการควบคุมโรคและป้องกันกำจัดโรค โดยสายพันธุ์โรคใบร่วงยางพาราในปัจจุบันเป็นเชื้อรา Pestalotiopsis sp. หรือเชื้อรา Colletotrichum sp. สามารถแพร่ระบาดได้โดยการพัดไปตามกระแสลมและน้ำฝน รวมถึงการเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ หรือวัสดุปลูกจากแปลงที่เกิดโรค ส่งผลให้การเติบโตของต้นยางพาราหยุดชะงัก และทำให้ปริมาณผลผลิตลดลงราว 30-50%

- **ปริมาณการจำหน่ายในประเทศมีแนวโน้มขยายตัว 2.5-3.5% ต่อปี** (ภาพที่ 20) แรงหนุนจาก 1) ความต้องการที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน อาทิ รถยนต์ ยางล้อ ชิ้นส่วนยานยนต์ จากภาวะปัญหาการขาดแคลนชิปที่คลี่คลายลงเป็นลำดับตามการลงทุนผลิตชิปที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก และการผลิตรถยนต์ BEV เพิ่มขึ้นภายใต้มาตรการสนับสนุน EV 3.0 และ 3.5 ตลอดจนความต้องการใช้ยางพาราในภาคก่อสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะเส้นทางคมนาคมที่คาดว่าจะเริ่มเร่งตัว โดยเฉพาะการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รวมถึงการเริ่มทยอยฟื้นตัวในภาคอสังหาริมทรัพย์ของเอกชน โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างโรงงานและอาคารเชิงพาณิชย์ และ 2) มาตรการและโครงการต่างๆของภาครัฐในการดูดซับผลผลิตยางพาราและขยายช่องทางตลาด อาทิ การจัดตั้งเขตส่งเสริมนวัตกรรมยางพาราระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (Southern Economic Corridor of Rubber Innovation: SECri) การพัฒนาโครงการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต การจัดทำราคายางอ้างอิงของไทย (Rubber Reference Price) การซื้อขายประมูลยางพาราผ่าน Digital Platform Thai Rubber Trade (TRT) และการดำเนินโครงการที่สอดรับกับกฎ EUDR

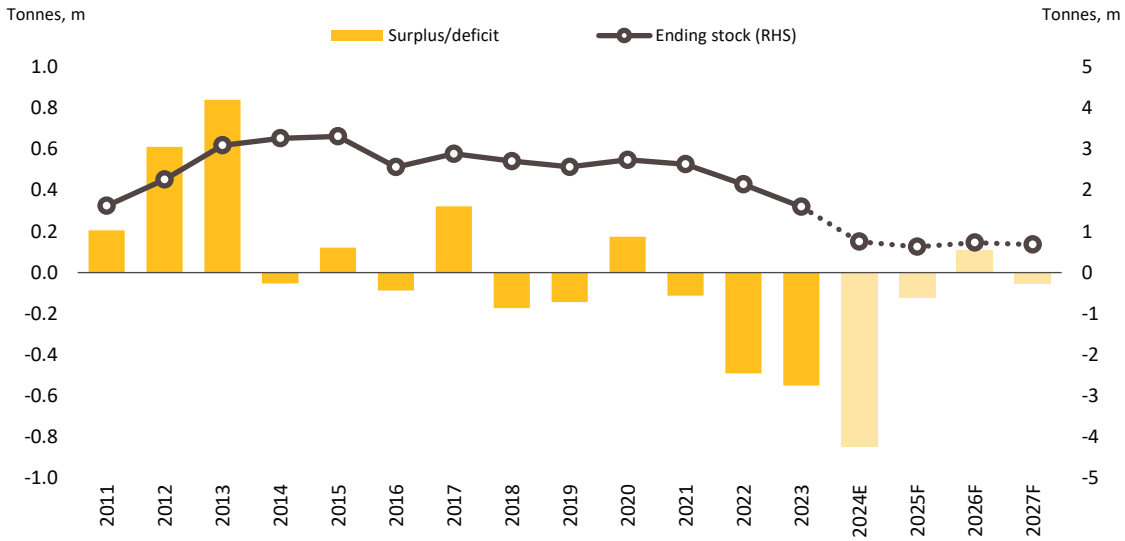
Figure 20: Thailand Domestic Consumption of Rubber* (By Product)

Note: *Includes only the dry rubber content (DRC).
Source: DOA, Krungsri Research

- **ราคายางพารามีแนวโน้มปรับลดลงเล็กน้อย** แม้ว่าสต๊อก ณ สิ้นปี 2567 ของไทยคาดว่าจะอยู่ที่ 0.88 ล้านตัน ลดลงจาก 0.96 ล้านตันในปีก่อน ในทิศทางเดียวกับสต๊อกยางพาราโลกที่มีทิศทางลดลงจากภาวะโรคระบาดใบร่วงยางพาราและภัยแล้งในหลายประเทศ (ภาพที่ 21) แต่ระดับราคายางแผ่นดิบชั้น 3 ไม่รมควัน ในประเทศมีแนวโน้มลดลงมาเล็กน้อยอยู่ที่ระดับ 65-75 บาท ส่วนหนึ่งเป็นผลจาก 1) ฐานราคาที่ปรับขึ้นมาสูงกว่า 50% ในปี 2567 2) การแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน และ 3) ระดับราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มปรับตัวลง กดดันให้ราคาส่งออกยางแท่งของไทยในปี 2568-2570 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 1.65-1.75 ดอลลาร์สหรัฐ/กิโลกรัม เทียบกับ 1.76 ดอลลาร์สหรัฐ/กิโลกรัม ในปี 2567

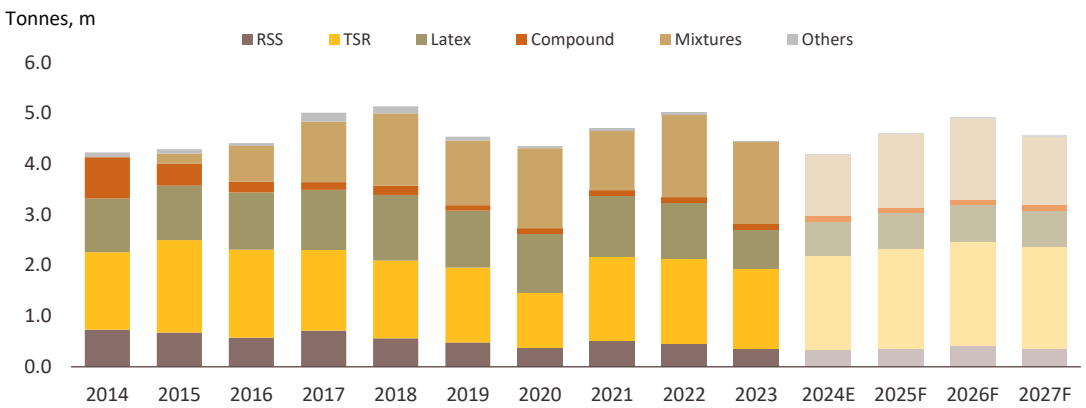
Figure 21: World Natural Rubber Balance

Note: 1. Forecast by Krungsri Research
2. Balance = Supply (production) – demand (consumption)
Source: OAE, IRSG, Krungsri Research

- **ปริมาณการส่งออกคาดว่าจะขยายตัว 2.5-3.5% ต่อปี** สูงกว่าความต้องการใช้ยางพาราขั้นกลางของโลกที่คาดว่าจะขยายตัวเฉลี่ย 0.5-1.5% ต่อปี ผลจาก 1) การผลิตในภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยเฉพาะยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ (ทั้งเครื่องยนต์สันดาปและไฟฟ้า) ทั้งในจีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น และยุโรป จากผลของกฎหมายในประเทศพัฒนาแล้วบางประเทศที่กำหนดให้รถยนต์ต้องเปลี่ยนยางล้อภายในระยะเวลาที่กำหนด การขยายเมืองใหม่ที่ทำให้มีการเดินทางมากขึ้น และการสนับสนุนให้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า (EV) 2) ความต้องการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์โดยเฉพาะถุงมือยาง เครื่องมือยางทางการแพทย์ และอุปกรณ์ยางพาราเพื่อสุขอนามัยที่เพิ่มขึ้นในสังคมผู้สูงอายุ 3) ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการระบาดของโรคใบร่วงยางพาราที่ส่งผลให้อุปทานจากประเทศคู่แข่งมีแนวโน้มลดลงโดยเฉพาะอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ที่หันไปปลูกปาล์มน้ำมันและทุเรียนทดแทน และ 4) ทิศทางราคาน้ำมันดิบโลกที่ยังมีแนวโน้มผันผวนภายใต้ภาวะตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังเกิดขึ้นเป็นระยะ ทำให้แนวโน้มความต้องการใช้ยางธรรมชาติเพื่อทดแทนยางสังเคราะห์ยังมีสัดส่วนที่ปรับเพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง[19/] สำหรับแนวโน้มการส่งออกจำแนกรายผลิตภัณฑ์ (ภาพที่ 22) มีรายละเอียดดังนี้

Figure 22: Thailand Rubber Exports (By Product)

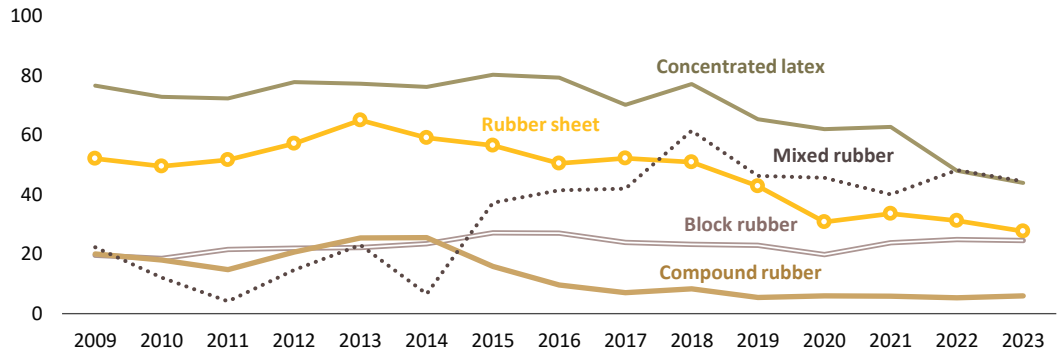

Note: Forecast by Krungsri Research
Source: MOC, Krungsri Research

19/ ในปี 2566 อัตราส่วนการใช้ยางธรรมชาติต่อยางสังเคราะห์ คาดว่าจะอยู่ที่ 50.7% เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่ 49.7%

- **ยางแผ่นรมควัน** : *ปริมาณส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวต่ำ 2.5-3.5% ต่อปี* แม้ว่ายางแผ่นรมควันของไทยยังคงได้รับการยอมรับด้านมาตรฐานและมีคุณภาพสูง และแนวโน้มอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศคู่ค้าที่คาดว่าจะเติบโตตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว รวมถึงการฟื้นตัวของตลาดจีนจากการเปิดประเทศมากขึ้น แต่อัตราการขยายตัวอาจไม่สูงนักจากการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันและส่วนแบ่งตลาดของไทยให้กับประเทศเพื่อนบ้าน (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) เป็นลำดับ (ภาพที่ 23)

Figure 23: Contribution of Thai Rubber Products to Global Supply (%)

Note: 2023 - Latest Data
Source: Trademap, MOC, Krungsri Research

- **ยางแท่ง** : *ปริมาณส่งออกมีแนวโน้มเติบโต 2.0-3.0% ต่อปี* ตามการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะยานยนต์ ยางรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำที่สำคัญ ทั้งนี้ การผลิตและใช้รถยนต์ไฟฟ้าที่มีทิศทางเร่งตัวมากขึ้นโดยเฉพาะในตลาดจีนซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย ทำให้คาดว่าตลาดจีนจะมีความต้องการยางแท่งเพื่อผลิตยานยนต์ ยางล้อ และชิ้นส่วนยานยนต์สำหรับรถยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก ตลอดจนการผลิตเพื่อซ่อมบำรุงยานพาหนะตามการฟื้นตัวของภาคท่องเที่ยว การขนส่งสินค้า และบริการขนส่งสาธารณะ

- **น้ำยางข้น** : *ปริมาณส่งออกมีแนวโน้มขยายตัว 1.0-2.0% ต่อปี* ตามการเติบโตของอุตสาหกรรมทางการแพทย์ ถุงมือยาง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ต่างๆ ในประเทศคู่ค้าที่ยังคงมีความต้องการต่อเนื่องจากปัจจัยหนุน อาทิ การเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุ การเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่ครอบคลุมมากขึ้น อัตราเพิ่มขึ้นของโรคทั้งประเภทโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ รวมถึงการเติบโตของการใช้ผลิตภัณฑ์ด้านสุขอนามัยเพื่อป้องกันความเสี่ยงของโรคอุบัติใหม่ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้อีกเป็นระยะ โดยตลาดหลักยังคงเป็นประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นผู้นำเข้าน้ำยางข้นรายใหญ่ของไทย และเป็นผู้ผลิตถุงมือยางรายใหญ่ของโลก อย่างไรก็ตาม ธุรกิจมีแนวโน้มเติบโตได้จำกัดจากมาตรการกีดกันการค้าสินค้าขั้นปลายของบางประเทศที่เข้มงวดมากขึ้น อาทิ บางรัฐของสหรัฐฯ ที่ยังคงมีกฎหมายห้ามใช้ถุงมือธรรมชาติในธุรกิจบริการร้านอาหาร และอุตสาหกรรมการบริการทางการแพทย์[20/] เพื่อหลีกเลี่ยงอาการแพ้สารเคลือบโปรตีนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บริโภค

- **ยางคอมพาวด์** : *ปริมาณส่งออกมีแนวโน้มเติบโตชะลอลงอยู่ที่ 0.5-1.5% ต่อปี* ตามภาคการผลิตของประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ อินเดีย สหรัฐฯ จีน และยุโรป ที่มีแนวโน้มทยอยฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป อีกทั้งต้นทุนการผลิตและราคายางคอมพาวด์ที่ยังสูงเมื่อเทียบกับยางประเภทอื่นๆ ที่ใช้ทดแทนได้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เป็นปัจจัยที่ยังคงกดดันอัตราการเติบโตของความต้องการในตลาดต่างประเทศ

- **ยางผสม** : *ปริมาณส่งออกมีแนวโน้มเติบโต 3.5-4.5% ต่อปี* ตามการขยายตัวของความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ ยางล้อ และชิ้นส่วนยานยนต์ โดยเฉพาะยางล้อรถยนต์สำหรับรถยนต์ไฟฟ้าที่มีสัดส่วนการใช้ยางผสมมากขึ้น นอกจากนี้ ยางผสมยังสามารถปรับสูตรยางให้เหมาะกับการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตได้อีกหลากหลายประเภท อาทิ ของใช้ในชีวิตประจำวัน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องบิน/อวกาศ เหมืองแร่ คมนาคม ก่อสร้าง เครื่องจักร แบตเตอรี่ เคมีภัณฑ์ จึงทำให้ความต้องการใช้ยางผสมมีแนวโน้มขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นตลาดหลัก

20/ สหรัฐฯเป็นผู้นำเข้าถุงมือยางธรรมชาติมากที่สุด และเป็นประเทศที่นำเข้าถุงมือยางทางการแพทย์และถุงมือทั่วไปอันดับ 2 ของไทย โดยการสั่งห้ามใช้จะเริ่มมีผลบังคับในธุรกิจอาหารตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 และอุตสาหกรรมบริการทางการแพทย์ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 (ที่มา : การยางแห่งประเทศไทย)

ประเด็นท้าทายของอุตสาหกรรมยางพารา ได้แก่ 1) **จีนหันไปนำเข้าจากกลุ่มประเทศ** CLMV **มากขึ้นหลังจากที่กลุ่มนักลงทุนจีนได้ขยายการเพาะปลูกยางพาราใน** CLMV **อย่างต่อเนื่อง** และผลผลิตเริ่มเข้าสู่ตลาด อาจทำให้จีนซึ่งเป็นคู่ค้ารายใหญ่ของไทยมีความต้องการนำเข้ายางพาราจากไทยลดลง 2) **การกีดกันการนำเข้าที่ไม่ใช่ภาษี** โดยเฉพาะประเด็นสิ่งแวดล้อมที่ต้องเป็นไปตามกฎหมายของประเทศผู้นำเข้า รวมถึงการบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมสากล หรือระบบการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน อาทิ กฎระเบียบของยุโรปว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่า (EUDR)[21/] กฎระเบียบการจัดการความยั่งยืนของยุโรป (CSDDD)[22/] รวมถึงมาตรฐานการผลิตหรือการใช้สินค้าขั้นปลายที่รักษ์สิ่งแวดล้อม อาทิ สหรัฐฯออกกฎหมายห้ามใช้ถุงมือยางธรรมชาติในธุรกิจบริการ อุตสาหกรรมอาหาร และภาคบริการทางการแพทย์ การใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของวัสดุรีไซเคิล การลดคาร์บอนไดออกไซด์ตลอดห่วงโซ่การผลิต ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยมีต้นทุนสูงขึ้นในการปรับตัวตามมาตรการดังกล่าว 3) **ปัญหาขาดแคลนอุปทาน** (Supply shortage) **ทั้งจากปัจจัยเสี่ยงทางธรรมชาติและการปรับตัวของอุตสาหกรรม** อาทิ สภาพอากาศแปรปรวน โรคระบาดโดยเฉพาะโรคใบร่วงยางพาราทั้งสายพันธุ์เดิมและสายพันธุ์ใหม่ การขาดแคลนแรงงานกรีดยาง เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตยางพาราลดลง และ 4) **ปัญหาต้นทุนการผลิต** (อาทิ ค่าปุ๋ย ค่าสารเคมี[23/] และพลังงาน) ที่อาจยังเผชิญภาวะผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลกท่ามกลางความตึงเครียดด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่น่าจะยังมีต่อเนื่อง

แนวทางการปรับตัวของอุตสาหกรรมยางพาราในระยะถัดไป

- **มุ่งเน้นการสร้างมาตรฐานสินค้า** โดยเฉพาะมาตรฐานสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่าของยุโรป (The EU Deforestation Regulation: EUDR)
  - **ภาครัฐ** มุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงสวนยางพาราของไทยให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (มอก. 14061) โดยครอบคลุมตั้งแต่การเพาะปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยวผลผลิต การลงทะเบียนเกษตรกรและพื้นที่ปลูก การลงทะเบียนผู้ประกอบการและสถานที่ตั้งโรงงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุตสาหกรรมสามารถใช้แสดงเอกสารทางกฎหมาย ติดตามแหล่งที่มาและตรวจสอบย้อนกลับ ตลอดจนการบริหารจัดการเพื่อให้สอดรับกับแผนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)
  - **ภาคเอกชน** การสรรหาวัตถุดิบ การปรับปรุงกระบวนการผลิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดรับกับมาตรฐานสินค้าทั้งของไทยและของประเทศคู่ค้า เพื่อให้เข้าถึงตลาดได้อย่างต่อเนื่อง และเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินที่สนับสนุนระบบเศรษฐกิจสีเขียว ESG หรือ SDGs
- **สนับสนุนกระแส ESG และ SDGs** เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ
  - **สิ่งแวดล้อม** (Environment): กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก การจัดสรรพลังงาน เชื้อเพลิง และน้ำให้มีประสิทธิภาพ การบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐาน การปลูกป่า สร้างฝาย การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำและสร้างพื้นที่สีเขียวเพื่อช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศ การใช้ตัวกรองกลิ่นในการจัดการคุณภาพอากาศ การแยกขยะและของเสียที่มาจากทุกขั้นตอนของห่วงโซ่ธุรกิจ
  - **สังคม** (Social): การส่งเสริมความรู้ การจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบสิ่งแวดล้อม มาตรฐานชีวอนามัย การช่วยเหลือสนับสนุน และมีส่วนร่วมกับชุมชน อาทิ การจัดซื้อจัดจ้างจากชุมชน การช่วยเหลือด้านอาหารเมื่อเกิดภัยพิบัติ การทำความสะอาดและสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา การบริจาคผลิตภัณฑ์ของบริษัทให้ชุมชน
  - **ธรรมาภิบาล** (Governance): เน้นความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกกระบวนการจัดซื้อ จัดหา และจัดจ้าง การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญ การปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม การแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเหมาะสม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ตลอดจนการสร้างกฎระเบียบต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบในองค์กร

21/ กฎระเบียบของยุโรปว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation-free products Regulation: EUDR) หรือ Regulation (EU) 2023/1115 เริ่มบังคับในวันที่ 30 ธันวาคม 2567 โดย สหภาพยุโรปจะกำหนดให้บริษัท EU ที่นำเข้าสินค้าที่เป็นสาเหตุหลักของการทำลายป่าตามที่ระบุในกฎหมายฯ จำนวน 7 รายการ ได้แก่ ไม้ วัว โกโก้ กาแฟ ปาล์มน้ำมัน ถั่วเหลือง และยางพารา รวมถึงผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่อง จะต้องจัดทำรายงานหรือ Due Diligence Statement เพื่อยืนยันว่าได้ตรวจสอบและดำเนินมาตรการที่เหมาะสมว่าสินค้าเหล่านั้นเป็นสินค้าที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศผู้ผลิต และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า

22/ กฎระเบียบของยุโรปว่าด้วยการจัดการความยั่งยืน (EU Directive on Corporate Sustainability Due Diligence: CSDDD) เริ่มบังคับใช้ในวันที่ 23 มิถุนายน 2567 โดยกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบขององค์กรในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนในสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต (อาทิ สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า แร่ธาตุ น้ำมัน ก๊าซ ถ่านหิน ป่าไม้ ยางพารา ปศุสัตว์ เกษตรกรรม อาหาร) รวมไปถึงห่วงโซ่จากการผลิตถึงการกระจายสินค้า

23/ ราคาสารเคมีที่ใช้ในการแปรรูปยางดิบ/ยางแผ่นรมควันที่เพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อต้นทุนเกษตรกรทำให้เกษตรกรบางส่วนปรับลดการใส่ปุ๋ยต้นยางพารา ส่งผลให้น้ำยางสดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งลดลงจาก 30-35% อาจลดลงมาเหลือ 25-29%

วิจัยกรุงศรี

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

สุจิต ชัยวิชญชาติ

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค

วนิชา ดิเรกอุดมศักดิ์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

จุไรลักษณ์ พลศรี

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)

ทรรศิน กลิ่นถนอม

นักเศรษฐศาสตร์

กฤตพร ศิริใจชิงกุล

นักเศรษฐศาสตร์

ศุภสิน อิทธิพัทธ์วงศ์

นักเศรษฐศาสตร์

ทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ดร.พิมพ์นารา หิรัญกสิ

รักษาการผู้บริหารทีมวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัย

ณธัญอร รัตนาธรรมวัฒน์

นักวิจัยอาวุโส

นฤชยา สาตแฟง

นักวิจัย

ปริญญา มิ่งสกุล

นักวิจัย

ชณัฐฐา ธาระรส

นักวิจัย

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

ธมณ เสริญสุขสกุล

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

วงศกร แก้วอุดทัง

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

ธเนศ มหัทธนาลัย

ผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม

พูลสุข นิลกิจศรานนท์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Mobile Operators)

ปิยะนุช สถาพงศ์ภักดี

นักวิเคราะห์อาวุโส (Transport & Logistics)

นรินทร์ ตันไพบูลย์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Modern Trade, Chemicals, Medical Devices)

เฑียร เทียมศักดิ์

นักวิเคราะห์อาวุโส (Energy, Petrochemicals)

พุทธชาด ลุนคำ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction Contractors, Construction Materials, Hotels, Industrial Estate)

พัชรา กลิ่นชวนชื่น

นักวิเคราะห์อาวุโส (Real Estate)

ชัยวัช โชวเจริญสุข

นักวิเคราะห์อาวุโส (Agriculture)

ประพันธ์ ลีน้อย

นักวิเคราะห์ (ESG)

ศุภวัฒน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล

นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances)

รพีภูมิ ลาภมาก

นักวิเคราะห์ (Agriculture, Food & Beverages)